

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

ΜΕΤΡΟ 14 «Καλή διαβίωση των ζώων - Αιγοπροβάτων» Ε' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ! Πρόνοιες της παρούσας έκδοσης του εγχειριδίου εφαρμογής δυνατόν να διαφοροποιηθούν κατόπιν τροποποιήσεων στους κοινοτικούς κανονισμούς, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 και κατόπιν περαιτέρω διευκρινίσεων. Τυχόν αναθεωρημένη έκδοση του εγγράφου θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ: www.capo.gov.cy.

Λόγω της λήψης εκτάκτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του Covid -19, πρόνοιες του παρόντος εγχειριδίου εφαρμογής δυνατόν να τροποποιηθούν στην εφαρμογή τους ανάλογα. Σχετική ενημέρωση θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2014 - 2020

Μάιος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ / ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	4
2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	5
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ.....	5
4. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	6
5. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	6
6. ΟΡΙΣΜΟΙ.....	7
7. ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ.....	7
8. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ.....	8
9. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	9
10. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.....	13
I. ΔΡΑΣΕΙΣ	13
A. Εφαρμογή βιοασφάλειας	13
B. Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνοχισμών	14
Γ. Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα.....	14
Δ. Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες.....	15
II. ΜΗΤΡΩΑ/ΑΡΧΕΙΑ	15
11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ.....	18
12. ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	18
13. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ	18
14. ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	19
15. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ.....	21
16. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ	21
17. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	22
18. ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ.....	23
ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	23
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ.....	23
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	23
ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	24
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ.....	24
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΑΙΤΗΤΗ	24

19. ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	26
20. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	29
21. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ	31
ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ	32
ΠΡΟΦΑΝΗ ΣΦΑΛΜΑΤΑ.....	32
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ	33
22. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ.....	33
Μέθοδος Ανάκτησης.....	34
24. ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	35
25. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΙΤΗΤΗ	36
26. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΝΟΙΑ ΑΠΑΤΗΣ	39
27. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	40
28. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΑΠ – www.capo.gov.cy	41
29. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ.....	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Μέτρο 14 – Καλή Διαβίωση των ζώων-Αιγοπροβάτων ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14.....	42
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ (ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ).....	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Μέτρο 14 – Καλή Διαβίωση των ζώων - Αιγοπροβάτων ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΣΤΑΣΗΣ.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Μέτρο 14 – Καλή Διαβίωση των ζώων - Αιγοπροβάτων	52

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ / ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η έκδοση του εγχειριδίου αυτού, που γίνεται με βάση τον Περί Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2020 (Ν.214(I)/2020), έχει σκοπό την ενημέρωση των αιτητών για τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους στο Μέτρο 14 και την καταγραφή της διαδικασίας που ακολουθείται για τη λήψη ενίσχυσης.

Η νομική βάση του Μέτρου 14, είναι τα πιο κάτω:

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020

Ευρωπαϊκή νομοθεσία

- Άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής
- Άρθρο 10 του Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 807/2014 της Επιτροπής
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής
- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 907/2014 της Επιτροπής
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ.
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»).
- Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2035 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις εγκαταστάσεις στις οποίες διατηρούνται χερσαία ζώα και τα εκκολαπτήρια, καθώς και την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων και αυγών για επώαση.
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.) 2021/520 της Επιτροπής για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα ορισμένων δεσποζόμενων χερσαίων ζώων.
- Μεταβατικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/841 για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 640/2014 όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης σε σχέση με το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και των αιγοπροβάτων και με τον υπολογισμό του επιπέδου των διοικητικών κυρώσεων όσον αφορά τα δηλωθέντα ζώα στο πλαίσιο καθεστώτων ενίσχυσης για ζώα ή μέτρων στήριξης που αφορούν ζώα

Εθνική νομοθεσία

- Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμος του 1994 (Ν. 46(Ι)/1994) « Κ.Δ.Π 229/1994»
- Οι περί προστασίας και ευημερίας των ζώων (Προστασία των ζώων που προορίζονται για κτηνοτροφικούς σκοπούς) Κανονισμοί του 2002 (Κ.Δ.Π. 82/2002)
- Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Αναγνώριση και Καταγραφή των Αιγοπροβάτων) Κανονισμοί του 2010 (Κ.Δ.Π. 341/2010)
- Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος του 2020 (Ν. 214(Ι)/2020)

Πέραν των πιο πάνω, οι γεωργοκτηνοτρόφοι πρέπει να συμμορφώνονται και να τηρούν τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στη Βάση Εκκίνησης και την Πολλαπλή Συμμόρφωση και αφορούν κτηνοτροφικές δραστηριότητες.

Νοείται ότι όλα τα παραπάνω ισχύουν και εφαρμόζονται με τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Βασική επιδίωξη του Μέτρου είναι να ενθαρρύνει τους κτηνοτρόφους ώστε να αναλάβουν υποχρεώσεις για την ευημερία και καλή διαβίωση των αιγοπροβάτων στη μονάδα τους, που υπερβαίνουν τις σχετικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την υφιστάμενη Εθνική Νομοθεσία, τους Κανονισμούς της ΕΕ και τη συνήθη πρακτική, προσβλέποντας στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης του πληθυσμού των αιγών και των προβάτων, πέραν των συνήθων συνθηκών διαβίωσης.

Στα πλαίσια του Μέτρου, η ενίσχυση θα παραχωρείται σε κτηνοτρόφους που αναλαμβάνουν ένα ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει δεσμεύσεις που προάγουν την καλή διαβίωση των ζώων.

Ο στόχος του Μέτρου είναι να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην ευημερία των αιγοπροβάτων στην Κύπρο. Αυτό πρόκειται να επιτευχθεί με σχεδιασμό και υλοποίηση ενός καταλόγου δράσεων που υπερβαίνουν τις ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις καθώς και τη συνήθη πρακτική.

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

• Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΔΑΠΑΑ)

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος είναι η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020. Η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΚΟΑΠ εξαγγέλλει τις προκηρύξεις του Μέτρου.

• Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ)

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών είναι η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Μέτρου 14 – Ε' Προκήρυξη η οποία περιλαμβάνει την παραλαβή και επεξεργασία των αιτήσεων που υποβάλλονται, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων διοικητικών και επιτοπίων ελέγχων (σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), την τελική έγκριση και πληρωμή των αιτήσεων.

• Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ)

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διεξάγουν επιτόπιους ελέγχους για το Μέτρο σε συνεργασία με τον ΚΟΑΠ στη βάση μεταξύ τους συμφωνίας. Επιπλέον, οι ΚΥ, ανάλογα με την πορεία υλοποίησης του Μέρου, παραχωρούν στον ΚΟΑΠ, βάσεις δεδομένων, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από τις ΚΥ.

4. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Τα στάδια υλοποίησης του Μέρου είναι τα ακόλουθα:

1. Η ΔΑΠΑΑ σε συνεργασία με τον ΚΟΑΠ ανακοινώνουν την προκήρυξη του Μέρου.
2. Ο αιτητής απευθύνεται στα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ για την υποβολή της αίτησής του.
3. Διενεργούνται διοικητικοί ή/και άλλοι έλεγχοι για εντοπισμό των επιλέξιμων αιτήσεων. Σε περίπτωση που οι διαθέσιμες πιστώσεις δεν είναι επαρκείς γίνεται μοριοδότηση των επιλέξιμων αιτήσεων σύμφωνα με τα κριτήρια μοριοδότησης που περιγράφονται στο Κεφάλαιο 20.
4. Στη συνέχεια, γίνονται πρόσθετοι διοικητικοί ή/και επιτόπιοι έλεγχοι ή/και άλλοι έλεγχοι από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τον ΚΟΑΠ. Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων, αξιολογούνται τα αποτελέσματά τους και αποφασίζεται η έγκριση ή η απόρριψη (εν όλω ή εν μέρει) μίας αίτησης για πληρωμή, καθώς επίσης και οι οποιοσδήποτε αποκοπές, ποινές ή κυρώσεις, ανάλογα με την περίπτωση.
5. Η εκτέλεση και λογιστική καταχώρηση των πληρωμών διενεργείται από τον ΚΟΑΠ.

5. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020, σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας στην οποία ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος.

Η παρούσα προκήρυξη του Μέρου 14 του ΠΑΑ 2014-2020, τελεί υπό την αίρεση τελικής έγκρισης σχετικής τροποποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6. ΟΡΙΣΜΟΙ

Φυσικό πρόσωπο μπορεί να είναι είτε ένα μόνο άτομο, είτε μία ομάδα ατόμων (εφόσον δεν συνιστούν νομικό πρόσωπο) στα οποία ανήκει μία εκμετάλλευση ζώων. Ως ομάδες ατόμων μπορούν να θεωρηθούν οι σύζυγοι, τα αδέρφια, οι συγκληρονόμοι κτλ. Στην προκειμένη περίπτωση ως φυσικό πρόσωπο θεωρείται ο εξουσιοδοτημένος διαχειριστής της ομάδας, στο όνομα του οποίου υποβάλλεται η αίτηση.

Νομικό πρόσωπο μπορεί να είναι εταιρεία με βάση των περί Εταιρειών νόμο Κεφ. 113, συνεταιρισμός με βάση των περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών νόμο Κεφ. 116, Ίδρυμα με βάση τους περί Σωματείων και Ιδρυμάτων νόμους 1972 και 1997 Ν. 57/1972, η εκκλησία και τα μοναστήρια.

Αιγοπροβατοτροφική μονάδα νοείται η μονάδα η οποία κατέχει μοναδικό αριθμό/κωδικό μονάδας (Κωδικός αναγνώρισης εκμετάλλευσης: CYS...) σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Εκμετάλλευση είναι το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους (άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 και άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013) .

Γεωργική Δραστηριότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 έχει την έννοια που αποδίδεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013.

Ημερομηνία αναφοράς είναι η **15/04/2022** για το έτος δέσμευσης/συμμετοχής στο Μέτρο.

Περίοδος υποχρεωτικής κατοχής ζώων είναι η περίοδος στην οποία οι αιτητές οφείλουν να διατηρούν τα ζώα που έχουν δεσμεύσει για συμμετοχή στο Μέτρο και η οποία για το έτος δέσμευσης/συμμετοχής στο Μέτρο είναι από **1/6/2022 – 31/12/2022**, όπως έχει καθοριστεί από τον ΚΟΑΠ.

7. ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

Η ενίσχυση για το Μέτρο δεν χορηγείται σε γεωργούς των οποίων οι γεωργικές εκτάσεις **είναι κυρίως (πέραν του 50% των δηλωθεισών γεωργικών εκτάσεων) εκτάσεις εκ φύσεως διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια και οι οποίοι δεν ασκούν επί των εκτάσεων αυτών την ελάχιστη δραστηριότητα.**

8. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

Δικαιούχοι αιτητές για το Μέτρο είναι οι κάτοχοι αιγοπροβάτων (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό του **ενεργού γεωργού**, στο πλαίσιο του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 και οι οποίοι αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, υποχρεώσεις και επιπλέον δράσεις, οι οποίες συνίστανται στην ανάληψη δεσμεύσεων για την ευημερία και καλή μεταχείριση των ζώων. Θα πρέπει επίσης να είναι νόμιμοι κάτοχοι, εγγεγραμμένης ενεργής κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης αιγοπροβάτων στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ) της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι αιγοπροβατοτροφικές μονάδες που μπορούν να συμμετέχουν στο Μέτρο θα πρέπει να έχουν κατά την **ημερομηνία αναφοράς της συγκεκριμένης προκήρυξης (15 Απριλίου 2022)** και ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια συμμετοχής στο Μέτρο, **τουλάχιστον 34 ενήλικα (7 μηνών και άνω) θηλυκά ζώα** (προβατίνες / θηλυκές αίγες), που κατέχουν ηλεκτρονική σήμανση και ατομικό κωδικό αναγνώρισης, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Επιλέξιμες μονάδες είναι μόνο αυτές της αναπαραγωγής. Ζωεμπορικές εκμεταλλεύσεις και εκμεταλλεύσεις πάχυνσης εξαιρούνται από τη συμμετοχή τους στο Μέτρο ως επίσης και οι εκμεταλλεύσεις που δεν ευρίσκονται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας στην οποία ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος.

Τα επιλέξιμα προς ενίσχυση αιγοπρόβατα είναι όσα κατέχουν ηλεκτρονική σήμανση και ατομικό κωδικό αναγνώρισης. Τα αιγοπρόβατα που σημαίνονται με μαζικό κωδικό αναγνώρισης (batch number) δεν είναι επιλέξιμα για το Μέτρο.

Οι δικαιούχοι αιτητές θα πρέπει απαραίτητα:

- Να είναι υπαρκτά φυσικά πρόσωπα εν ζωή ή νομικά πρόσωπα που να είναι υπαρκτά, εν ενεργεία, (να μην έχουν διαγραφεί από το σχετικό Μητρώο που διατηρεί το Τμήμα του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη), ή / και δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε διαδικασία εκκαθάρισης, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Περαιτέρω, τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει, και κατά την έγκριση ή/και εκτέλεση της πληρωμής της αίτησής τους, να είναι εν ενεργεία.
- Θα πρέπει κατά την ημερομηνία αναφοράς, να είχαν την μόνιμη κατοικία τους εντός των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος
- Να είναι κάτοχοι / διαχειριστές αναπαραγωγικών αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων,
- Να ασκούν γεωργική δραστηριότητα στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας στην οποία ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος,
- Να πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής που αναφέρονται στη συνέχεια,
- Τα φυσικά πρόσωπα να είναι 18 ετών και άνω κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- Να έχουν προβεί σε απογραφή των ζώων και κοινοποίηση του ζωικού πληθυσμού τους στις ΚΥ από τις 31/01/2022 - 10/03/2022 (για το έτος 2022) και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αρμόδιας αρχής. Η απογραφή ζωικού πληθυσμού με τη χρήση σαρωτή, αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας για τις εκμεταλλεύσεις με 100 ή περισσότερα ζώα για το έτος 2022.
- Να έχουν υποβάλει κανονικά την αίτησή τους κατάλληλα συμπληρωμένη και στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται με την προκήρυξη.

9. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Πιο κάτω, αναλύονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή του αιτητή στο Μέτρο, οι οποίες ισχύουν κατά περίπτωση, ξεχωριστά, για κάθε δηλωθείσα κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Η διάρκεια της δέσμευσης για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την Ε' προκήρυξη του Μέρους 14 έχει ως ημερομηνία έναρξης την 01/06/2022 και ημερομηνία λήξης την 31/12/2022.

Οι αιτητές οφείλουν να τηρούν της υποχρεώσεις και τους όρους του Μέρους καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσής τους.

I. Ελάχιστος αριθμός (34) ενήλικων θηλυκών ζώων (προβατίνες / θηλυκές αίγες 7 μηνών και άνω), για κάθε ξεχωριστή αιγοπροβατοτροφική μονάδα

Οι αιτητές κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στο Μέτρο, θα πρέπει να έχουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της προκήρυξης και να διατηρούν ανά πάσα στιγμή στην εκμετάλλευσή τους, τουλάχιστον 34 παραγωγικά ενήλικα θηλυκά ζώα (προβατίνες / θηλυκές αίγες 7 μηνών και άνω). Η πιστοποίηση του αριθμού των ενήλικων (7 μηνών και άνω) προβατίνων / θηλυκών αιγών που κατέχει ένας αιγοπροβατοτρόφος στη μονάδα του κατά τη διάρκεια συμμετοχής στο Μέτρο, θα βασίζεται στα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στα πλαίσια της εφαρμογής του : CYS...) σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι αιτητές, που κατέχουν πέραν της μιας αιγοπροβατοτροφικής μονάδας, δηλαδή δύο ή περισσότερους κωδικούς αναγνώρισης εκμετάλλευσης (CYS...) σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, θα πρέπει να υποβάλουν μία αίτηση στην οποία να περιλάβουν τις μονάδες που επιθυμούν να συμμετέχουν στο Μέτρο. Η υποχρέωση για διατήρηση στη μονάδα κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μέρους τουλάχιστον 34 παραγωγικών ενήλικων θηλυκών ζώων (προβατίνες / θηλυκές αίγες 7 μηνών και άνω) ισχύει για κάθε ξεχωριστή αιγοπροβατοτροφική μονάδα με βάση τον κωδικό αναγνώρισης εκμετάλλευσης.

II. Διατήρηση ανά πάσα στιγμή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση, κατά την περίοδο υποχρεωτικής κατοχής ζώων του κάθε έτους, των αιγοπροβάτων που δηλώθηκαν στην αίτηση, με δικαίωμα αντικατάστασης δεσμευμένων αιγοπροβάτων

Δυνητικά επιλέξιμες για συμμετοχή στο Μέτρο, είναι οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για τις οποίες έχει διενεργηθεί απογραφή ζωικού πληθυσμού και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων αυτής στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες από τις 31/01/2022 - 10/03/2022.

Για κάθε δηλωθείσα κτηνοτροφική εκμετάλλευση, θα πρέπει να αναγράφεται ο συνολικός αριθμός ενήλικων θηλυκών και αρσενικών ζώων (προβατίνες / θηλυκές αίγες και αρσενικά ζώα 7 μηνών και άνω) καθώς και ο ατομικός κωδικός αναγνώρισης τους (προεκτυπωμένη κατάσταση ζωικού κεφαλαίου της κάθε κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης), που δεσμεύεται να διατηρεί ο κτηνοτρόφος στην εκμετάλλευση του ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο της υποχρεωτικής κατοχής ζώων.

Ο συνολικός αριθμός των ζώων της κάθε κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που δηλώνονται στην αίτηση και για τα οποία αναλαμβάνεται δέσμευση θα πρέπει να είναι ίσος ή μικρότερος από τον αριθμό των ενήλικων θηλυκών και αρσενικών ζώων (προβατίνες / θηλυκές αίγες και αρσενικά ζώα 7 μηνών και άνω) που είναι καταγεγραμμένος με βάση τα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ωστόσο, **κατά τη διάρκεια της περιόδου υποχρεωτικής κατοχής των ζώων, παρέχεται το δικαίωμα στους αιτητές για αντικατάσταση των αιτούμενων/δεσμευμένων ζώων**, μόνο με ζώα που κατείχαν στην κτηνοτροφική εκμετάλλευσή τους τα οποία είναι 7 μηνών και άνω κατά την **ημερομηνία αναφοράς, γεγονός που θα αποδεικνύεται μέσω της προεκτυπωμένης κατάστασης ζωικού κεφαλαίου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσής από τη βάση IRSC των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών**. Διευκρινίζεται ότι, η αντικατάσταση ζώου για το οποίο αναλήφθηκε δέσμευση, επιτρέπεται εφόσον ο δικαιούχος δεν ενημερώθηκε από την Αρμόδια Αρχή για μη συμμόρφωση που έχει διαπιστωθεί στην αίτησή του ούτε έχει ενημερωθεί από αυτήν για την πρόθεση της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο. Σε περίπτωση αντικατάστασης τα δεσμευμένα ζώα της αντίστοιχης κτηνοτροφικής εκμετάλλευσής διαφοροποιούνται αναλόγως.

Οι αιτητές που θα προχωρούν στην αντικατάσταση δεσμευμένων ζώων, οφείλουν να ενημερώνουν τον ΚΟΑΠ για την αντικατάσταση, **εντός 15 ημερολογιακών ημερών από τη διενέργεια της αντικατάστασης** συμπληρώνοντας το Έντυπο Αντικατάστασης, το οποίο είναι διαθέσιμο στα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από διοικητικό ή/και επιτόπιο έλεγχο, ότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία αντικατάστασης, τότε αυτή δεν θα γίνεται αποδεκτή με κίνδυνο επιβολής ποινών, όπως αναλύεται στο Κεφάλαιο 19. **Νοείται ότι, η υποχρέωση εκ μέρους του αιτητή για τήρηση των δράσεων ισχύει σε όλα τα ζώα (δεσμευμένα περιλαμβανομένων τυχόν αντικαταστάσεων και μη) της κάθε κτηνοτροφικής εκμετάλλευσής που δηλώνουν στην αίτησή τους.**

Τα απαραίτητα έντυπα αντικαταστάσεων, μπορούν να αποσταλούν, υπογεγραμμένα από τον αιτητή, αφού σαρωθούν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), μέσω τηλεομοιότυπου (fax) ή μέσω ταχυδρομείου, στο οικείο Επαρχιακό / Περιφερειακό Γραφείο ΚΟΑΠ. Εναλλακτικά, τα προαναφερόμενα έγγραφα μπορούν να προσκομιστούν στα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία. Τα σχετικά πρωτότυπα έντυπα, οι αιτητές **θα πρέπει να τα διατηρήσουν στην άμεση διάθεση του ΚΟΑΠ για περίοδο τουλάχιστον τριών ετών**. Σε διαφορετική περίπτωση και **εφόσον κληθούν από τον ΚΟΑΠ να τα προσκομίσουν και δεν ανταποκριθούν, ο ΚΟΑΠ δεν έχει άλλη επιλογή παρά να διενεργήσει μέχρι και ολική ανάκτηση στα ποσά της ενίσχυσης που δυνατόν να έχει καταβάλει.**

III. Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων

Με την υποβολή της αίτησης, οι αιτητές θα πρέπει να υποβάλουν Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων για το έτος 2022, (υποβάλλεται ξεχωριστά για κάθε ξεχωριστό κωδικό κτηνοτροφικής εκμετάλλευσής (CYS...), στο οποίο θα γίνεται περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της μονάδας κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, σε σχέση με τις δράσεις που θα αναληφθούν, καθώς επίσης θα αναφέρεται και η μελλοντική κατάσταση της μονάδας.

Το εν λόγω Σχέδιο θα πρέπει να υποβάλλεται σύμφωνα με το πρότυπο που παρατίθεται στην αίτηση και θα πρέπει να ετοιμάζεται (σε συνεννόηση με τον αιτητή) από ιδιώτη Κτηνίατρο, εγγεγραμμένο στο Κτηνιατρικό Μητρώο και να φέρει την υπογραφή του Κτηνιάτρου και του αιτητή. Σχετικά με την ετοιμασία του Σχεδίου για συμμετοχή στη Δράση Β, θα πρέπει αυτό να ετοιμάζεται από Ειδικό στη διατροφή των ζώων σε συνεννόηση με τον αιτητή και θα φέρει την υπογραφή του Ειδικού στη Διατροφή για τη συγκεκριμένη Δράση. Ο Ειδικός στη διατροφή των ζώων, μπορεί να είναι εγγεγραμμένος Κτηνίατρος στο Κτηνιατρικό Μητρώο ή εγγεγραμμένος Γεωπόνος στο Συμβούλιο Γεωπόνων, με σχετική αρμοδιότητα και κατάρτιση στη διατροφή των ζώων, σύμφωνα με τον περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμο 169/1990 καθώς και τον Περί εγγραφής Γεωπόνων Νόμο 32/1987 αντίστοιχα.

Επιπλέον, η υλοποίηση του Σχεδίου Καλής Διαχείρισης, περιλαμβάνει και τα πιο κάτω:

α) Ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας των αιγοπροβάτων, η οποία θα υποβάλλεται ξεχωριστά για κάθε ξεχωριστό κωδικό εκμετάλλευσης (CYS...) όπως αυτός έχει καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων που διατηρείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες,

β) Παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων της ευημερίας των αιγοπροβάτων (περιλαμβάνεται στα μητρώα),

γ) Ετήσιο σχέδιο προληπτικών ελέγχων (περιλαμβάνονται στα μητρώα και στις βεβαιώσεις ετήσιας ανασκόπησης).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια των υποχρεώσεών τους που προκύπτουν τόσο από τη συμμετοχή τους στο συγκεκριμένο Μέτρο, όσο και από το Σχέδιο Καλής Διαχείρισης, οι αιτητές πρέπει να προσκομίζουν συμπληρωμένη τη βεβαίωση της ετήσιας ανασκόπησης της ευημερίας των αιγοπροβάτων, η οποία θα ετοιμάζεται από εγγεγραμμένο ιδιώτη Κτηνίατρο και για τη Δράση Β από Ειδικό στη διατροφή των ζώων και στην οποία θα βεβαιώνουν την εφαρμογή και τήρηση των προνοιών των αιτούμενων δράσεων. Η εν λόγω ανασκόπηση θα πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο εντός του 1^{ου} μήνα που έπεται της περιόδου υποχρεωτικής κατοχής δεσμευμένων ζώων (Ιανουάριο 2023) ή σε άλλη περίοδο που θα καθοριστεί από την Αρμόδια Αρχή (ΚΟΑΠ) και πριν την καταβολή της ενίσχυσης. Νοείται ότι, εάν δεν υποβληθεί η ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας των αιγοπροβάτων εντός των προκαθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων που θα καθοριστούν από την Αρμόδια Αρχή (ΚΟΑΠ), τότε η αίτηση απορρίπτεται και γίνεται ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

IV. Υλοποίηση δράσεων για την καλή διαβίωση των ζώων στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου

Ο αιτητής, σε συνεννόηση με τον κτηνίατρό του θα επιλέξει για όλες τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που θα εντάξει στο Μέτρο τουλάχιστον 3 από τις 4 επιλέξιμες δράσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο 10, με στόχο τη βελτίωση της καλής διαβίωσης των αιγών / προβάτων που εκτρέφει στη μονάδα του. Ο **ελάχιστος** αριθμός δράσεων που θα πρέπει να δηλώσει ένας αιτητής για να θεωρείται επιλέξιμη η κτηνοτροφική εκμετάλλευσή του για συμμετοχή στο Μέτρο, είναι **3 δράσεις**.

Η υποχρέωση των αιτητών για τήρηση συγκεκριμένης δράσης που αναλαμβάνουν, θεωρείται ότι εκπληρώνεται στην περίπτωση που, σύμφωνα με τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ή/και άλλους ελέγχους, ο αριθμός των συμμορφούμενων ζώων της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που τηρούν την συγκεκριμένη δράση είναι τουλάχιστον το 80% των παρόντων ζώων στην εκμετάλλευση. Για σκοπούς υπολογισμού του ποσοστού τήρησης της δράσης σε επίπεδο κτηνοτροφικής μονάδας θα λαμβάνονται υπόψη όλα τα παρόντα ζώα στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Επιλέξιμα προς ενίσχυση είναι τα προσδιορισθέντα (συμμορφούμενα) ζώα που τήρησαν όλες τις δράσεις της δέσμευσης και νοουμένου ότι αυτές τηρήθηκαν κατά τουλάχιστον 80% του συνολικού πληθυσμού της εκμετάλλευσης.

Ο αιτητής αναλαμβάνει υποχρέωση για τήρηση όλων των δράσεων που δηλώνει στην αίτησή του για κάθε αιτηθείσα κτηνοτροφική εκμετάλλευση (CYS...). Συνεπώς σε περίπτωση που μετά από επιτόπιο ή /και διοικητικό έλεγχο ή/και άλλο έλεγχο διαπιστωθεί μη τήρηση τέτοιου αριθμού δράσεων, με αποτέλεσμα οι επιλέξιμες δράσεις (που τηρήθηκαν κατά τουλάχιστον 80%) να είναι λιγότερες από τις δράσεις της δέσμευσης, τότε θα απορριφθεί ολόκληρη η αίτηση, θα επιβληθούν οι προβλεπόμενες κυρώσεις και αποκλεισμοί και ενδεχομένως να γίνουν οι ανάλογες ανακτήσεις για τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση των αιτητών για τήρηση των δράσεων που έχουν αναλάβει αφορά όλα τα ζώα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης τους που κατέχονται ανά πάσα στιγμή, τόσο αυτά που έχουν δεσμευτεί για συμμετοχή στο Μέτρο (αιτούμενα και τυχόν αντικαταστάσεις τους), όσο και αυτά

που δεν έχουν δεσμευτεί. Η υποχρέωση αυτή ισχύει ξεχωριστά για κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση που δηλώνουν στην αίτησή τους.

Για την κάθε δράση που θα αναλάβουν δέσμευση μέσω της αίτησής τους οι αιτητές, θα πρέπει να τηρούν συγκεκριμένα Μητρώα / Αρχεία, που θα σχετίζονται με την παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων της ευημερίας των αιγοπροβάτων και τους προκαθορισμένους προληπτικούς ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται κάθε έτος.

Επιπρόσθετα, η τήρηση Αρχείων / Μητρώων πρέπει να γίνεται ξεχωριστά για κάθε δεσμευμένη κτηνοτροφική εκμετάλλευση (δηλαδή ξεχωριστά για κάθε κωδικό αναγνώρισης εκμετάλλευσης (CYS...)).

V. Συμμετοχή σε υποχρεωτική εκπαίδευση σχετική με τις επιλέξιμες δράσεις του Μέτρου

Η συμμετοχή σε εκπαίδευση σχετική με τις επιλέξιμες δράσεις του Μέτρου είναι υποχρεωτική για την καταβολή της ενίσχυσης. **Σε περίπτωση ελλιπούς συμμετοχής ή μη συμμετοχής στις εκπαιδεύσεις για την εφαρμογή των προνοιών του Μέτρου 14, οι αιτητές αποκλείονται από τη συμμετοχή στο Μέτρο** και οι αιτήσεις τους θα απορριφθούν. Η διοργάνωση των εκπαιδεύσεων γίνεται από το Τμήμα Γεωργίας. Οι εκπαιδεύσεις θα γίνονται στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου 1 «Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης» του ΠΑΑ 2014-2020.

VI. Βάση Εκκίνησης

Οι εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να τηρούν τις πρόνοιες της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα II του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020. **Η εφαρμογή των υποχρεώσεων της Βάσης Εκκίνησης είναι προαπαιτούμενη υποχρέωση** των αιτητών που θα συμμετέχουν στο Μέτρο. Η βάση εκκίνησης για το Μέτρο 14 αποτελείται από τα πρότυπα που περιγράφονται στο **Παράρτημα 1**.

10. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

I. ΔΡΑΣΕΙΣ

Οι διάφορες δράσεις του Μέτρου που μπορεί να ενταχθεί ο δικαιούχος και οι οποίες πρέπει να εφαρμόζονται **σε όλα τα ζώα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης** ανεξάρτητα από τη συμπερίληψή τους ή μη στην αίτηση στο Μέτρο, είναι οι ακόλουθες:

A. Εφαρμογή βιοασφάλειας

Οι κτηνοτρόφοι θα πρέπει να θέσουν σε ισχύ και να εφαρμόσουν τα ακόλουθα μέτρα:

- 1) Να υπάρχει σύστημα καθαρισμού και απολύμανσης υποδημάτων (εμβάπτιση υποδημάτων σε ειδική λεκάνη με απολυμαντικό υγρό) και οχημάτων (π.χ. ψεκασμός των τροχών των οχημάτων) στις εισόδους / εξόδους των εκμεταλλεύσεων. Εξυπακούεται ότι, θα υπάρχουν οι απαραίτητες εγκαταστάσεις οι οποίες θα διασφαλίζουν την τήρηση της διαδικασίας κατά την είσοδο των επισκεπτών, του κτηνοτρόφου και της οικογένειάς του. Δεν θα υπάρχουν ανεξέλεγκτα σημεία εισόδου / εξόδου (ικανοποιητική περιφραγή που να διασφαλίζει τον επαρκή έλεγχο των σημείων εισόδου / εξόδου). Το σύστημα καθαρισμού και απολύμανσης υποδημάτων θα είναι πάντοτε σε εφαρμογή και για αυτό ο κτηνοτρόφος θα πρέπει να προβαίνει σε όλες τις σχετικές ενέργειες.
- 2) Να τηρείται μητρώο επισκεπτών το οποίο να περιλαμβάνει πληροφορίες όπως την καταχώρηση ημερομηνίας επίσκεψης, ώρας άφιξης / αναχώρησης, σκοπό επίσκεψης, όνομα και υπογραφή του επισκέπτη κλπ.
- 3) Τήρηση αρχείου για εφαρμογή προγράμματος εμβολιασμού σε συνεργασία με τον υπεύθυνο για την κάθε εκμετάλλευση ιδιώτη κτηνίατρο, όπως για χλαμύδια (ενζωτική αποβολή), παραφυματίωση, εντεροτοξιναιμία (clostridium), E.coli., πνευμονία και άλλα, σύμφωνα με το πρόγραμμα εμβολιασμών που θα καταρτίσει ο Κτηνίατρος της εκμετάλλευσης και περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων. Σημειώνεται ότι, το κόστος του εμβολιασμού δεν καλύπτεται από τη δράση.
- 4) Τήρηση μητρώου καταπολέμησης (σχέδιο ελέγχου) τρωκτικών, μυγών και άλλων αρθρόποδων.

Επιπλέον, ο αιτητής υποχρεούται να έχει στην κατοχή του για όλο το χρονικό διάστημα συμμετοχής του στο Μέτρο, μέχρι και την τελική πληρωμή όλα τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής που αφορούν την αγορά των εγκεκριμένων και ενδεικνυόμενων από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενων φαρμακευτικών ή/και άλλων σκευασμάτων για την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων, όπως αγορά εμβολίων και βιοκτόνων (απολυμαντικό υγρό, ποντικοφάρμακα, εντομοκτόνα, παγίδες για μύγες ή/και αρθρόποδα κ.α). Επίσης ο αιτητής υποχρεούται να καταγράφει στα μητρώα όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής για την αγορά των πιο πάνω προϊόντων.

Διευκρινίζεται ότι οι επενδύσεις σε υποδομές / εγκαταστάσεις δεν επιδοτούνται στα πλαίσια του Μέτρου. Οι επενδύσεις στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις καλύπτονται από το Μέτρο 4. Στα πλαίσια της συγκεκριμένης δράσης καλύπτεται μόνο ο επιπρόσθετος χρόνος εργασίας που προκύπτει για τον κτηνοτρόφο από την εφαρμογή της δράσης.

B. Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών

Η υποδράση της διατήρησης σωματικής κατάστασης αφορά τα θηλυκά ζώα, πρόβατα και αίγες, που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγή και δεν αφορά ζώα κάτω των 7 μηνών. Η δεύτερη υποδράση, σχετικά με την εξάλειψη των ευνουχισμών, ισχύει για όλα τα αρσενικά ζώα της μονάδας. Συγκεκριμένα, για τη δράση Β, οι κτηνοτρόφοι υποχρεούνται να εφαρμόσουν τα ακόλουθα:

1) Να προχωρήσουν στη βαθμολόγηση όλων των θηλυκών ζώων αναπαραγωγής 7 μηνών και άνω, σύμφωνα με τη μεθοδολογία βαθμολόγησης που αναλύεται στο «Εγχειρίδιο για τη διατήρηση της σωματικής κατάστασης των αιγοπροβάτων και στην κατάταξη τους σε ομάδες ανάλογα με τις διατροφικές τους ανάγκες» (Παράρτημα 4), κατά τις δυο περιόδους του βιολογικού κύκλου των αιγοπροβάτων, που αφορούν την αναπαραγωγή και τον τοκετό. Συγκεκριμένα, οι κτηνοτρόφοι πρέπει να βαθμολογήσουν τα ζώα σχετικά με τη σωματική τους κατάσταση ανάλογα με το αναπαραγωγικό τους στάδιο, δηλαδή 6-8 εβδομάδες πριν από την αναπαραγωγική περίοδο (οχεία/βατιά) και 6-8 εβδομάδες πριν από τον τοκετό (γέννα).

Ακολούθως, πρέπει να καταγράψουν τα αποτελέσματα σε ειδικό μητρώο (μητρώο σωματικής βαθμολόγησης και ομαδοποίησης των ζώων) και να χορηγήσουν την κατάλληλη διατροφή κατά ομάδες σύμφωνα με τα αποτελέσματα της βαθμολόγησης και τις συμβουλές του Ειδικού στη διατροφή ζώων. Οι συμβουλές αυτές θα πρέπει να είναι σχετικά με το είδος και τη διάρκεια χορήγησης της απαιτούμενης συμπληρωματικής ζωτροφής ώστε να επιτευχθούν τα συνιστώμενα όρια βαθμολόγησης για τη διατήρηση της σωματικής κατάστασης της κάθε ομάδας ζώων με βάση το αναπαραγωγικό στάδιο στο οποίο βρίσκονται.

Τα συνιστώμενα όρια βαθμολόγησης είναι τα ακόλουθα:

- Κατά το στάδιο της αναπαραγωγής, τουλάχιστον το 95% των ζώων θα πρέπει να έχουν βαθμολογία μεταξύ 1.5 - 4.0, καθώς επίσης τουλάχιστον το 60% των ζώων θα πρέπει να έχουν βαθμολογία από 2.5 – 3.5.
- Κατά την περίοδο του τοκετού τουλάχιστον το 95% των ζώων θα πρέπει να έχουν βαθμολογία μεταξύ 1.5 - 4.0, καθώς επίσης τουλάχιστον το 60% των ζώων θα πρέπει να έχουν βαθμολογία από 2.0 – 3.0.

Συνεπώς, η τεχνική της αξιολόγησης της σωματικής κατάστασης του ζώου επιτρέπει την αναγνώριση και ομαδοποίηση των ζώων που χρειάζονται ειδική φροντίδα, ώστε να μπορούν να απομονωθούν για τη χορήγηση της κατάλληλης διατροφής και διαχείρισης, σύμφωνα με τις οδηγίες / συμβουλές του ειδικού στη διατροφή ζώων.

2) Να προσαρμόσουν τον πληθυσμό για την εξάλειψη των ευνουχισμών. Οι κτηνοτρόφοι, σε συνεννόηση με τον κτηνίατρό τους, θα υποχρεούνται να επανεξετάσουν τις μεθόδους διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων τους, ειδικότερα όσον αφορά τη ρουτίνα της εφαρμογής ευνουχισμού. Ο ευνουχισμός θα επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχει τεκμηρίωση και δικαιολόγηση από τον κτηνίατρο της εκμετάλλευσης και γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο για ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης των ζώων.

Γ. Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα

Οι κτηνοτρόφοι υποχρεούνται να προβαίνουν στις πιο κάτω ενέργειες:

- 1) Να εμβαπτίζονται και να περιποιοούνται τα πόδια όλων των ενήλικων ζώων τουλάχιστον κάθε τρίμηνο με τα εγκεκριμένα και ενδεικνυόμενα από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενα φαρμακευτικά ή/και άλλα σκευάσματα.
- 2) Να διατηρούν σε μόνιμη βάση καθαρούς και στεγνούς, όλους τους χώρους του υποστατικού όπου υπάρχουν ζώα ή όπου έχουν πρόσβαση τα ζώα, συμπεριλαμβανομένων και των διαφόρων διαδρόμων, των εισόδων και των περιοχών γύρω από τις ταϊστρες και ποτίστρες. Για τα υποστατικά με στρωμένη ο καθαρισμός θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.
- 3) Να πραγματοποιούν φυσικό έλεγχο στα πόδια του συνόλου των ενήλικων ζώων, δύο φορές κατά τη διάρκεια της γαλακτικής περιόδου και να προχωρούν τόσο στην αξιολόγηση των διαφόρων περιστατικών χωλότητας και αντιμετώπισής τους όσο και στην περιποίηση των νυχιών όπου είναι αναγκαίο.

Επιπλέον, ο αιτητής υποχρεούται να έχει στην κατοχή του για όλο το χρονικό διάστημα συμμετοχής του στο Μέτρο, μέχρι και την τελική πληρωμή όλα τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής που αφορούν την αγορά των εγκεκριμένων και ενδεικνυόμενων από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενων φαρμακευτικών ή/και άλλων σκευασμάτων για την εμβάπτιση και περιποίηση των ποδιών των ζώων, καθώς και τη θεραπεία των ποδιών των ζώων για αντιμετώπιση της χωλότητας και περιποίησης των νυχιών. Επίσης, ο αιτητής υποχρεούται να καταγράφει στα μητρώα όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής για την αγορά των πιο πάνω προϊόντων.

Δ. Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες

Οι κτηνοτρόφοι υποχρεούνται να προβαίνουν στις πιο κάτω ενέργειες:

- 1) Πραγματοποίηση ψεκασμού ή/και λούσιμου των αιγοπροβάτων τουλάχιστον δύο (2) φορές ετησίως με τα εγκεκριμένα και ενδεικνυόμενα από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενα φαρμακευτικά ή/και άλλα σκευάσματα.
- 2) Πραγματοποίηση φυσικού ελέγχου ζώων και εγκαταστάσεων, τέσσερις (4) φορές ετησίως για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες.
- 3) Θεραπεία των αιγοπροβάτων. Σε περίπτωση που εντοπίζονται εκτοπαράσιτα, ο κτηνοτρόφος είναι υποχρεωμένος να προβεί στην αναγκαία θεραπεία σε ολόκληρη την εκμετάλλευση. Η θεραπεία μπορεί να είναι λούσιμο του ζώου, έγχυση ειδικού σκευάσματος για την αντιμετώπιση του εκτοπαράσιτου ή άλλη φαρμακευτική αγωγή που θα του υποδείξει ο κτηνίατρος, καθώς επίσης σε ψεκασμό των εγκαταστάσεων με εγκεκριμένα και ενδεικνυόμενα από τις Αρμόδιες Αρχές σκευάσματα (βιοκτόνα).

Επιπλέον, ο αιτητής υποχρεούται να έχει στην κατοχή του για όλο το χρονικό διάστημα συμμετοχής του στο Μέτρο, μέχρι και την τελική πληρωμή, όλα τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής που αφορούν την αγορά των εγκεκριμένων και ενδεικνυόμενων από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενων φαρμακευτικών ή/και άλλων σκευασμάτων για ψεκασμό ή/και λούσιμο των ζώων και των εγκαταστάσεων για εκτοπαράσιτα. Επίσης ο αιτητής υποχρεούται να καταγράφει στα μητρώα όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής για την αγορά των πιο πάνω προϊόντων.

II. ΜΗΤΡΩΑ/ΑΡΧΕΙΑ

Για την κάθε δράση που θα αναλάβουν δέσμευση μέσω της αίτησής τους οι αιτητές θα πρέπει να τηρούν συγκεκριμένα Μητρώα / Αρχεία που θα σχετίζονται με την παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων της ευημερίας των αιγοπροβάτων και τους προκαθορισμένους προληπτικούς ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται κατά τη διάρκεια της δέσμευσης. Τα εν λόγω Μητρώα / Αρχεία αναλύονται πιο κάτω για κάθε δράση ξεχωριστά.

Τα συγκεκριμένα Μητρώα / Αρχεία θα δοθούν στους αιτητές κατά την υποβολή της αίτησής τους από τα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ και επίσης θα είναι διαθέσιμα και στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ.

Η τήρηση Μητρώων / Αρχείων πρέπει να γίνεται ξεχωριστά για κάθε δεσμευμένη κτηνοτροφική εκμετάλλευση (δηλαδή ξεχωριστά για κάθε κωδικό αναγνώρισης εκμετάλλευσης (CYS...)). Εάν κατά την εφαρμογή του Μέτρου προκύψουν αδυναμίες στην ορθή εφαρμογή και έλεγχο των προνοιών της κάθε δράσης, δύναται να απαιτηθεί η ύπαρξη και τήρηση πρόσθετων Μητρώων / Αρχείων από τους αιτητές, τα οποία επίσης θα ελέγχονται από τον ΚΟΑΠ. Πιο κάτω αναφέρονται τα Μητρώα / Αρχεία που θα πρέπει να τηρούνται ανά δράση:

A) Εφαρμογή βιοασφάλειας:

(i) Μητρώο απολύμανσης (καταγραφής των απαιτούμενων εργασιών για τη σωστή λειτουργία του συστήματος καθαρισμού και απολύμανσης υποδημάτων και οχημάτων στις εισόδους των εκμεταλλεύσεων).

(ii) Μητρώο καταγραφής επισκεπτών.

(iii) Μητρώο εμβολιασμών (σύμφωνα με το πρόγραμμα εμβολιασμών από τον υπεύθυνο ιδιώτη Κτηνίατρο της εκμετάλλευσης).

(iv) Μητρώο καταπολέμησης (σχέδιο ελέγχου) τρωκτικών, μυγών και άλλων αρθροπόδων.

(v) Τυχόν πρόσθετα μητρώα / αρχεία που απαιτούνται για την τήρηση των προνοιών της δράσης (π.χ. σχέδιο κάτοψης των κτιρίων με τις παγίδες για την καταπολέμηση των τρωκτικών).

Σημειώνεται ότι σε ότι αφορά την υφιστάμενη πρακτική δεν εφαρμόζονται κάποιες πρακτικές βιοασφάλειας παρά μόνο σε περιπτώσεις επιδημίας μιας νόσου. Σε ότι αφορά τη βάση εκκίνησης, από τις Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες δεν προκύπτουν κάποιες σχετικές υποχρεώσεις ενώ από τις κανονιστικές υποχρεώσεις (SMR) υπάρχει η υποχρέωση του SMR 8 όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 1.

B) Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη ευνουχισμών:

(i) Μητρώο σωματικής βαθμολόγησης και ομαδοποίησης των ζώων.

(ii) Μητρώο συμβουλών από ειδικό στη διατροφή ζώων. Διατήρηση της σωματικής κατάστασης κατά την περίοδο της αναπαραγωγής τουλάχιστον στο 95% των ζώων μεταξύ 1.5 - 4.0 και τουλάχιστον το 60% των ζώων μεταξύ 2.5 – 3.5, καθώς επίσης διατήρηση της σωματικής κατάστασης κατά την περίοδο του τοκετού για τουλάχιστον το 95% των ζώων μεταξύ 1.5 - 4.0 και για τουλάχιστον το 60% των ζώων μεταξύ 2.0 – 3.0.

(iii) Μητρώο ευνουχισμού αρσενικών ζώων.

(iv) Τυχόν πρόσθετα μητρώα / αρχεία που απαιτούνται για την τήρηση των προνοιών της δράσης.

Γ) Πρόληψη των παραγόντων που προκαλούν χωλότητα:

- (i) Μητρώο χρήσης φαρμακευτικών ή/και άλλων σκευασμάτων για εμφάνιση και περιποίηση των ποδιών των ζώων.
- (ii) Μητρώο καταγραφής της καθαριότητας σε όλους τους χώρους της κτηνοτροφικής μονάδας. Στο μητρώο θα πρέπει να καταγράφεται ξεχωριστά ο καθαρισμός της στρωμνής.
- (iii) Μητρώο φυσικών ελέγχων των ποδιών των ζώων, αξιολόγησης των διαφόρων περιστατικών χωλότητας και αντιμετώπισής τους και περιποίησης των νυχιών όπου κρίνεται αναγκαίο.
- (iv) Τυχόν πρόσθετα μητρώα / αρχεία που απαιτούνται για την τήρηση των προνοιών της δράσης.

Δ) Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες :

- (i) Μητρώο για ψεκασμούς ή/και λουσίματα των ζώων με φαρμακευτικά ή/και άλλα σκευάσματα.
- (ii) Μητρώο φυσικών ελέγχων των ζώων και των εγκαταστάσεων για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους, ψείρες και αντιμετώπιση τους σε περίπτωση που διαπιστωθούν προβλήματα από εκτοπαράσιτα.
- (iii) Τυχόν πρόσθετα μητρώα / αρχεία που απαιτούνται για την τήρηση των προνοιών της δράσης.

Επιπλέον, πέραν από τα πιο πάνω μητρώα που αφορούν την κάθε δράση ξεχωριστά και ανεξάρτητα από τις δράσεις που θα επιλέξουν οι αιτητές για συμμετοχή στο Μέτρο, αυτοί θα πρέπει να διατηρούν Επικαιροποιημένο Μητρώο Ζώων καθώς και Αρχείο με όλες τις Υπεύθυνες Δηλώσεις μετακίνησης των αιγοπροβάτων από και προς την εκμετάλλευση και με οποιαδήποτε άλλα έγγραφα (γεννήσεων, σφαγών, θανάτων κλπ) που ζητούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να τηρούνται για τουλάχιστον τρία έτη.

Επιπρόσθετα, οι κάτοχοι αιγοπροβάτων υποχρεούνται, για κάθε διακίνηση (μετακίνηση, θάνατο, σφαγή κλπ) ζώων, να συμπληρώνουν την αντίστοιχη υπεύθυνη δήλωση η οποία πρέπει να κοινοποιείται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, εντός 7 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα διακίνησης. Επιπρόσθετα υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής όποτε αυτή ήθελε τα ζητήσει, όλα τα στοιχεία που αφορούν την καταγωγή, αναγνώριση και ενδεχομένως τον προορισμό των ζώων τα οποία του ανήκαν, είχε στην κατοχή του, ή τα οποία είχε μεταφέρει εμπορευθεί ή σφάζει κατά τα τελευταία τρία έτη.

11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το Μέτρο χρηματοδοτείται κατά 53% από Κοινοτικούς και κατά 47% από Εθνικούς πόρους. Η χρηματοδοτική στήριξη λαμβάνει τη μορφή ετήσιας ενίσχυσης ανά Μονάδα Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ). Ο προϋπολογισμός της συγκεκριμένης προκήρυξης ανέρχεται στα 300.000 ευρώ.

12. ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για τον καθορισμό του ύψους ενίσχυσης, υπολογίστηκε το επιπλέον κόστος κατά κεφαλή ενήλικου ζώου που θα προκύψει για το δικαιούχο από την εφαρμογή των δράσεων που έχουν καθοριστεί.

Το ύψος ενίσχυσης για την κάθε δράση καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Εφαρμογή βιοασφάλειας €26,97 (ΜΖΚ) - €4,05 ανά ζώο.
2. Διατήρηση σωματικής κατάστασης και μείωση ευνουχισμών €25,57 (ΜΖΚ) - €3,84 ανά ζώο.
3. Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα €22,68 (ΜΖΚ) - €3,40 ανά ζώο.
4. Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες €22,68 (ΜΖΚ) - €3,40 ανά ζώο.

Η ενίσχυση χορηγείται ετησίως και αποζημιώνει τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Η ενίσχυση αφορά όλα τα προσδιορισθέντα/συμμορφούμενα δεσμευμένα παραγωγικά ζώα (θηλυκά και αρσενικά) 7 μηνών και άνω τα οποία κατέχουν ηλεκτρονική σήμανση και ατομικό αριθμό αναγνώρισης και αφού ληφθούν υπόψη τυχόν μειώσεις / κυρώσεις που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 19.

13. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο ΚΟΑΠ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 δημοσιοποιεί το Μέτρο με την έκδοση Εγχειριδίου Εφαρμογής – Ενημέρωσης Αιτητών, που απευθύνεται προς το κοινό και με ανακοίνωση για την περίοδο παραλαβής των αιτήσεων. Στην ανακοίνωση περιλαμβάνεται ο τόπος και η περίοδος υποβολής αιτήσεων, με έμφαση στη λήξη της ημερομηνίας υποβολής, καθώς και ο προϋπολογισμός της συγκεκριμένης προκήρυξης. Η ανακοίνωση εκδίδεται από τον ΚΟΑΠ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή.

14. ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Ως πρώτη ημέρα υποβολής αιτήσεων για την τρέχουσα προκήρυξη έχει καθοριστεί η **10^η Μαΐου 2022** και ως τελευταία ημέρα υποβολής αιτήσεων χωρίς ποινή (εμπρόθεσμες αιτήσεις) καθορίζεται η **27^η Μαΐου 2022**.

Η περίοδος υποβολής των αιτήσεων είναι σαφώς καθορισμένη και δεν επιδέχεται τροποποιήσεων εκτός αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι κατά την κρίση του ΚΟΑΠ και της Διαχειριστικής Αρχής.

Αιτήσεις που θα υποβάλλονται μεταξύ **28^{ης} Μαΐου 2022** και μέχρι την **21^{ης} Ιουνίου 2022** θα θεωρούνται **εκπρόθεσμες** και θα υποβάλλονται σε μείωση του συνολικού ποσού που ο αιτητής θα είναι δικαιούχος να λάβει, **κατά 1% για κάθε εργάσιμη ημέρα καθυστέρησης**.

Δικαιολογημένες περιπτώσεις υποβολής εκπρόθεσμων αιτήσεων μπορούν να θεωρηθούν περιπτώσεις όπου μπορούν να τεκμηριωθούν με αποδεικτικά στοιχεία λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 του Καν. 1306/2013, που θα αξιολογούνται από τον ΚΟΑΠ και τα οποία θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλονται εντός 15 εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο αιτητής είναι σε θέση να το πράξει για να ληφθούν υπ` όψη.

Αιτήσεις που θα υποβάλλονται αργότερα από την **21^η Ιουνίου 2022** θα σφραγίζονται με την ημερομηνία παραλαβής, θα προστίθεται σφραγίδα με τη λέξη «**ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ**» τόσο στην αίτηση όσο και στην απόδειξη, θα θεωρούνται μη υποβληθείσες και θα απορρίπτονται.

Η υποβολή αιτήσεων, σε όνομα αποθανόντα, από συγγενικά ή οικεία πρόσωπα, είναι παράνομη και παράτυπη. Οι κληρονόμοι της περιουσίας του αποθανόντα καλούνται να συμπληρώσουν νέα αίτηση, στο όνομα του διαχειριστή της περιουσίας ή του νόμιμου κληρονόμου και να αγνοήσουν τυχόν προεκτυπωμένη αίτηση.

Οι αιτητές που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στο Μέτρο (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), **υποχρεωτικά** θα πρέπει να απευθύνονται κατά την πιο πάνω περίοδο υποβολής των αιτήσεων, στα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ από όπου θα μπορούν να προμηθευτούν το έντυπο αίτησης, καθώς επίσης προεκτυπωμένη κατάσταση του ζωικού πληθυσμού από τη βάση IRSC των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με **ημερομηνία αναφοράς την 15/04/2022**, για κάθε δυνητικά επιλέξιμη κτηνοτροφική εκμετάλλευση που έχουν στην κατοχή τους (σύμφωνα με τη βάση IRSC) κατά την εν λόγω ημερομηνία αναφοράς. Νοείται ότι, η παραλαβή του πιο πάνω εντύπου αίτησης από τους ενδιαφερόμενους αιτητές, σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγεται και υποβολή της αίτησης.

Οι αιτητές θα πρέπει να ελέγξουν την ορθότητα των προεκτυπωμένων πληροφοριών της αίτησής τους και να προβούν στις ανάλογες προσαρμογές/διορθώσεις κατά την υποβολή της αίτησής τους. Οι αιτήσεις πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες χωρίς κενά και παραλείψεις και να είναι ευανάγνωστες. **Άμεσα υπεύθυνοι για τη συμπλήρωση της αίτησης και την ορθότητα των παρεχόμενων πληροφοριών είναι οι ίδιοι οι αιτητές**.

Εκμεταλλεύσεις ζώων που ανήκουν σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα θα πρέπει να δηλώνονται σε μία μόνο αίτηση, με την υποβολή σχετικής εξουσιοδότησης από όλους τους κατόχους της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Δικαιούχοι αιτητές που κατέχουν πέραν της μιας αιγοπροβατοτροφικής μονάδας δηλαδή δύο ή περισσότερους κωδικούς αναγνώρισης εκμετάλλευσης (CYS...) σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται

από τις ΚΥ κατά την ημερομηνία αναφοράς, θα πρέπει να υποβάλουν μία μόνο αίτηση στην οποία να περιλάβουν τις μονάδες που επιθυμούν να συμμετέχουν στο Μέτρο.

Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στο Επαρχιακό / Περιφερειακό Γραφείο του ΚΟΑΠ της επαρχίας διαμονής του αιτητή ή να αποστέλλονται με συστημένη επιστολή στις διευθύνσεις που αναφέρονται πιο κάτω, εντός των πιο πάνω προθεσμιών. Για τις αιτήσεις που αποστέλλονται ταχυδρομικώς είναι αποδεκτές μόνο συστημένες επιστολές και ως ημέρα υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία αποστολής της η οποία αναγράφεται στο φάκελο αποστολής.

Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία ΚΟΑΠ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑΚΟΑΠ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Επαρχιακό Γραφείο ΚΟΑΠ Λευκωσίας, Ιφιγενείας 34, Τ.Κ. 2007, Στρόβολος	22 44 65 00	nicosia@capo.gov.cy
ΛΕΜΕΣΟΥ	Επαρχιακό Γραφείο ΚΟΑΠ Λεμεσού, Αγχίστου 4, Τ.Κ. 3048, Ζακάκι	25 81 80 26	lemesos@capo.gov.cy
ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ	Περιφερειακό Γραφείο ΚΟΑΠ Κυπερούντας, 1 ^{ης} Απριλίου 40, Τ.Κ. 4876, Κυπερούντα	25 53 21 01	lemesos@capo.gov.cy
ΛΑΡΝΑΚΑΣ	Επαρχιακό Γραφείο ΚΟΑΠ Λάρνακας, Ακροπόλεως 18, 7103 Αραδίππου (500m από τον κυκλικό κόμβο Ριζοελιάς προς Λάρνακα)	24 82 43 20	larnaca@capo.gov.cy
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	Επαρχιακό Γραφείο ΚΟΑΠ Αμμοχώστου, Σωτήρας 17, Τ.Κ. 5286, Παραλίμνι	23 81 19 20	ammochostos@capo.gov.cy
ΠΑΦΟΥ	Επαρχιακό Γραφείο ΚΟΑΠ Πάφου, Ανθυπολοχαγού Γεωργίου Μ. Σάββα 28, Τ.Κ. 8048, Πάφος	26 82 26 51	paphos@capo.gov.cy
ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	Περιφερειακό Γραφείο ΚΟΑΠ Πόλης Χρυσοχούς, Τιμοχάρη 1. Τ.Κ. 8820, Πόλη Χρυσοχούς	26 96 46 33-34	paphos@capo.gov.cy

15. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Κάθε αίτηση ενίσχυσης μπορεί να ανακληθεί εγγράφως, εν όλω ή εν μέρει ανά πάσα στιγμή.

Εντούτοις, εάν ο ΚΟΑΠ έχει ήδη ενημερώσει τον κάτοχο της εκμετάλλευσης για παρατυπίες στην αίτηση ενίσχυσης που υπέβαλε για το τρέχον έτος ή εάν έχει ειδοποιήσει τον κάτοχο της εκμετάλλευσης για την πρόθεσή του να πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο ή ο εν λόγω επιτόπιος έλεγχος αποκαλύψει παρατυπίες, **δεν επιτρέπονται ανακλήσεις για τα μέρη της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν οι παρατυπίες.**

Οι ανακλήσεις επαναφέρουν τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει την εν λόγω αίτηση ενίσχυσης ή μέρος της αίτησης ενίσχυσης.

16. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ

Ο ΚΟΑΠ μετά το πέρας όλων των ελέγχων, έχει το δικαίωμα να απορρίψει αιτήσεις και να τις χαρακτηρίσει ως μη υποβληθείσες εάν ισχύει μία εκ των πιο κάτω περιπτώσεων:

- Αιτήσεις που είναι Απαράδεκτες, όπως επεξηγείται στο σημείο 14 του παρόντος Εγχειριδίου Εφαρμογής-Ενημέρωσης Αιτητών
- Αιτήσεις που υποβλήθηκαν στο όνομα ατόμων, που δεν είναι εν ζωή κατά τη στιγμή της υποβολής τους
- Αιτήσεις που αποσύρονται από τους αιτητές
- Αιτήσεις που ανήκουν σε αιτητές, που έχουν συνταξιοδοτηθεί από το Μέτρο της Πρόωρης Συνταξιοδότησης Αγροτών πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης
- Αιτήσεις που ανήκουν σε αιτητές, που έχουν δηλώσει κατά τα προηγούμενα έτη Μόνιμη Ανικανότητα
- Αιτήσεις, που ανήκουν σε αιτητές, που έχουν δηλώσει κατά τα προηγούμενα έτη παύση γεωργικής δραστηριότητας
- Αιτήσεις, που ανήκουν σε άτομα (φυσικά πρόσωπα) που δεν έχουν κλείσει το 18ο έτος της ηλικίας τους κατά την υποβολή της αίτησής τους
- Αιτήσεις που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν έχουν τη μόνιμη διαμονή τους εντός των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας, στις οποίες μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος
- Αιτήσεις που υποβλήθηκαν στο όνομα νομικών προσώπων τα οποία υπόκεινται σε διαδικασία εκκαθάρισης, ή/και έχουν διαγραφεί από το σχετικό Μητρώο που διατηρεί το Τμήμα του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

- Αιτήσεις που στην αιτούμενη εκμετάλλευση δεν διενεργήθηκε απογραφή ζωικού πληθυσμού και κοινοποίηση αποτελεσμάτων στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, εντός των χρονικών πλαισίων που αναφέρονται στο σημείο 14 του παρόντος Εγχειριδίου Εφαρμογής-Ενημέρωσης Αιτητών.

- Αιτήσεις που κατά την ημερομηνία απογραφής, σύμφωνα με την ηλεκτρονική βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στην αιτούμενη εκμετάλλευση ο ζωικός πληθυσμός είναι 100 ή περισσότερα ζώα και δεν έχει διενεργηθεί απογραφή με τη χρήση σαρωτή.

17. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

«**Μεταβίβαση εκμετάλλευσης**» νοείται η πώληση, ενοικίαση ή ανάλογος τύπος συναλλαγής που καλύπτει τις σχετικές μονάδες παραγωγής.

«**Μεταβιβάζων**» είναι ο δικαιούχος του οποίου η εκμετάλλευση μεταβιβάζεται σε άλλο δικαιούχο.

«**Διάδοχος**» είναι ο δικαιούχος στον οποίο μεταβιβάζεται η εκμετάλλευση.

Σε περίπτωση που η διαχείριση της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης μεταβιβάζεται σε άλλο πρόσωπο και ο Διάδοχος αναλαμβάνει να τηρήσει όλες τις υποχρεώσεις / δεσμεύσεις που ανέλαβε ο Μεταβιβάζων την εκμετάλλευση, ο ΚΟΑΠ θα πρέπει να ενημερωθεί επίσημα και γραπτώς για την επιθυμία του Διαδόχου να συνεχίσει τη συμμετοχή στο Μέτρο για το υπόλοιπο της δέσμευσης.

Ο διάδοχος θα πρέπει να υποβάλει, Έντυπο Μεταβίβασης Διαχείρισης / Δέσμευσης, το οποίο μπορεί να προμηθευτεί από τα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ, στο οποίο θα δηλώνεται η δέσμευσή του να συνεχίσει την εφαρμογή των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει ο Μεταβιβάζων. Το έντυπο αυτό πρέπει να υπογράφεται τόσο από τον Μεταβιβάζοντα όσο και από το Διάδοχο. Επίσης, ο Διάδοχος θα πρέπει να υπογράψει και το αντίστοιχο σχέδιο δράσης που πρόκειται να αναλάβει, για να θεωρείται η συμμετοχή του έγκυρη, καθώς και όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά (στο όνομα του). Νοείται ότι ο Διάδοχος θα χαιρεί όλων των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προκύπτουν από τη συμμετοχή του στο Μέτρο ανεξάρτητα από το χρόνο ένταξής του στο Μέτρο, ακόμα και εκείνων κατά το χρόνο που ενταγμένος στο μέτρο ήταν ο Μεταβιβάζων.

18. ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Στις παραληφθείσες αιτήσεις, διενεργούνται διοικητικοί και άλλοι έλεγχοι ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο οι διαθέσιμες πιστώσεις της προκήρυξης καλύπτουν το συνολικό ύψος των πιστώσεων που θα απαιτηθούν για όλες τις επιλέξιμες αιτήσεις.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις της προκήρυξης δεν είναι αρκετές, διενεργείται αξιολόγηση και βαθμολόγηση των επιλέξιμων αιτήσεων με βάση το σύστημα μοριοδότησης, όπως αναλυτικά περιγράφεται πιο κάτω.

Μετά από την ολοκλήρωση των πιο πάνω ενεργειών, για όσες αιτήσεις κρίνονται μη επιλέξιμες, οι αιτητές ενημερώνονται γραπτώς με επιστολή στην οποία περιλαμβάνονται οι λόγοι της απόρριψης της αίτησής τους. Σε περίπτωση που αιτητής διαφωνεί, μπορεί να υποβάλει ένσταση (σύμφωνα με το σημείο 23) χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο έντυπο του **Παραρτήματος 3** και να το υποβάλει στο Επαρχιακό / Περιφερειακό Γραφείο ΚΟΑΠ που υπέβαλε την αίτησή του.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Στα επόμενα στάδια, κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Μέτρου, οι συνήθεις έλεγχοι που διεξάγονται είναι διοικητικοί ή/και επιτόπιοι έλεγχοι, οι οποίοι διενεργούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική επαλήθευση των ακόλουθων:

- Της ορθότητας και της πληρότητας των πληροφοριών που περιέχονται στην αίτηση.
- Της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με το σχετικό Μέτρο.
- Των απαιτήσεων και των προτύπων που σχετίζονται με την Πολλαπλή Συμμόρφωση και τη Βάση Εκκίνησης.

Με την υποβολή της αίτησής τους, οι αιτητές αποδέχονται τη διενέργεια των ελέγχων αυτών από τον ΚΟΑΠ και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Οι διοικητικοί έλεγχοι στοχεύουν στη διαπίστωση της πληρότητας, ορθότητας και εγκυρότητας / αυθεντικότητας των στοιχείων που υπέβαλε με την αίτηση του ο αιτητής.

Κατά περίπτωση οι διοικητικοί έλεγχοι περιλαμβάνουν ελέγχους διασταύρωσης, με στοιχεία αρμόδιων αρχών και ειδικότερα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ώστε να επαληθεύεται η επιλεξιμότητα των αιτήσεων/εκμεταλλεύσεων/ζώων για ενίσχυση και να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη πολλαπλή χορήγηση της ίδιας ενίσχυσης στο ίδιο έτος υποβολής της αίτησης.

Για τους διοικητικούς ελέγχους χρησιμοποιούνται όλες οι διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης, έτσι ώστε να ελεγχθεί ότι πληρούνται όλες οι πρόνοιες του Μέτρου και να διασταυρωθεί η ορθότητα των δεδομένων που περιέχονται στις αιτήσεις.

Στην περίπτωση που διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις που εντάσσονται στην κατηγορία των **προφανών λαθών ως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 21**, γίνονται οι σχετικές διορθώσεις χωρίς να επιβληθούν κυρώσεις.

ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Οι επιτόπιοι έλεγχοι στο πλαίσιο εφαρμογής του Μέτρου 14 περιλαμβάνουν τους ελέγχους για επαλήθευση της πληρότητας των κριτηρίων επιλεξιμότητας και τήρησης των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των επιλέξιμων δράσεων του Μέτρου.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται σε δείγμα αιτήσεων από τον ΚΟΑΠ σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ). Επιτόπιος έλεγχος διενεργείται σε όλες τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της αίτησης που επιλέγεται στο δείγμα επιτόπιου ελέγχου. Κάθε φορά που ολοκληρώνεται ένας επιτόπιος έλεγχος, θα παραχωρείται στον ΚΟΑΠ ηλεκτρονικά για κάθε εκμετάλλευση η καταμέτρηση των ζώων με ημερομηνία κατά την ημερομηνία του επιτόπιου ελέγχου και ο ζωικός πληθυσμός όπως αυτός θα προκύπτει από τη φυσική καταμέτρηση των ζώων.

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο των αιτήσεων που θα επιλεγούν για έλεγχο, θα γίνεται και έλεγχος των μητρώων / αρχείων που πρέπει να συμπληρώνονται στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου, καθώς επίσης θα επιβεβαιώνουν την ορθότητα συμπλήρωσής τους με τη διενέργεια φυσικού ελέγχου των ζώων και των εγκαταστάσεων.

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο, η παρουσία του αιτητή είναι αναγκαία αφού θα πρέπει να προσυπογράψει το σχετικό έντυπο του ελέγχου. Σε περίπτωση που τούτο δεν είναι δυνατόν τότε πρέπει να υπάρχει εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του, ο οποίος ορίζεται με τη συμπλήρωση ειδικού εντύπου για το σκοπό αυτό. Ο αιτητής ή ο αντιπρόσωπος του έχει τη δυνατότητα να σημειώσει επί του εντύπου του ελέγχου τις παρατηρήσεις του σε ειδικό προς το σκοπό αυτό χώρο. Τυχόν παρατηρήσεις επί των ευρημάτων ή των μετρήσεων υποβάλλονται από τον αιτητή επί του εντύπου του ελέγχου. **Σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή αντιπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου αυτό έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης.**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών και την ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων ελέγχων (επιτόπιων και διοικητικών), ο ΚΟΑΠ εκτελεί τις πληρωμές με τραπεζικό έμβασμα στο λογαριασμό του αιτητή. Προς τούτο αποστέλλεται σε όλους τους αιτητές αναλυτική κατάσταση πληρωμής με την οποία τους δίδεται η δυνατότητα υποβολής ένστασης εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία αποστολής των σχετικών αναλυτικών καταστάσεων (Δες σημείο 24 πιο κάτω).

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΑΙΤΗΤΗ

Σε περίπτωση θανάτου αιτητή κατά την περίοδο μεταξύ της υποβολής της αίτησης και της καταβολής της ενίσχυσης, το συμβάν θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον ΚΟΑΠ εντός 15 εργάσιμων ημερών ή εάν αυτό δεν είναι εφικτό τότε το συντομότερο από την ημερομηνία θανάτου, ώστε να δοθούν έγκαιρα οι οδηγίες στο διαχειριστή ή/και νόμιμο κληρονόμο της περιουσίας του αποθανόντος δικαιούχου ώστε να του καταβληθεί η επιδότηση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

Στην περίπτωση ύπαρξης διαχειριστή αποθανόντος δικαιούχου του ΚΟΑΠ, αφού εκδοθεί το διάταγμα διαχείρισης από το Δικαστήριο ή το πιστοποιητικό διαχείρισης από τον Κοινοτάρχη ο νόμιμος «διαχειριστής» υποχρεούται να προσκομίσει τα ακόλουθα έντυπα:

1. Πιστοποιητικό Θανάτου
2. Πιστοποιητικό, σφραγισμένο και υπογραμμένο από τον Κοινοτάρχη της κοινότητας ή ενορίας, που είχε την τελευταία διεύθυνση του ο αποβιώσας στο οποίο αναγράφονται οι νόμιμοι κληρονόμοι του αποθανόντα.
3. Πιστοποιημένη δήλωση από τον κοινοτάρχη την οποία θα υπογράψουν όλοι οι νόμιμοι κληρονόμοι του αποθανόντα, με την οποία θα ορίζουν το διαχειριστή περιουσίας.
4. Αντίγραφο ταυτότητας διαχειριστή.
5. Έντυπο αιτήματος για αναλυτική κατάσταση για τις οφειλές του αποθανόντα από και προς τον ΚΟΑΠ.
6. Εξουσιοδότηση από το Τμήμα Φορολογίας (ΤΕΠ) (Έντυπο Ε. Πρ. 703).

Τα Έντυπα 2, 3 και 5 μπορείτε να τα προμηθευτείτε από τα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ.

Το Έντυπο 5 συμπληρώνεται στα Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ ούτως ώστε να δοθεί ακολούθως στο διαχειριστή η αναλυτική κατάσταση για τα χρεωστικά ή / και πιστωτικά υπόλοιπα του αποθανόντα όσον αφορά τον ΚΟΑΠ. Αυτή η αναλυτική κατάσταση προσκομίζεται από το διαχειριστή στο ΤΕΠ, από όπου και του δίδεται η Εξουσιοδότηση (Έντυπο 6) με την οποία βεβαιώνεται ότι έχουν διευθετηθεί οι φορολογικές υποχρεώσεις του αποθανόντος και αυτός απαλλάσσεται και ότι το ΤΕΠ δεν φέρει ένσταση για την είσπραξη οφειλόμενων ποσών.

Ο ΚΟΑΠ δύναται να καταβάλει την επιδότηση του αποβιώσαντα δικαιούχου σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του διαχειριστή της περιουσίας του αποβιώσαντα ή σε τραπεζικό λογαριασμό διαχείρισης (σε περίπτωση που έχει προσκομιστεί διάταγμα διαχείρισης). Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που το πιστωτικό υπόλοιπο του αποθανόντα, από τον ΚΟΑΠ, υπερβαίνει τα €2.562,90 ευρώ, για να προχωρήσει η εξαγωγή πληρωμής απαιτείται η προσκόμιση διατάγματος διαχείρισης από το Δικαστήριο.

Σε κάθε περίπτωση όμως η επιδότηση που θα έπρεπε να καταβληθεί στον αποθανόντα παγοποιείται μέχρις ότου προσκομιστούν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα έτσι ώστε να τεκμηριωθεί ο νόμιμος διαχειριστής της περιουσίας του αποθανόντα. Θα πρέπει ακολούθως ο νόμιμος διαχειριστής να εγγραφεί στο Μητρώο Αιτητών του ΚΟΑΠ εάν δεν είναι ήδη εγγεγραμμένος.

19. ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή σχεδίων, καθεστώτων ή μέτρων, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις.

Οι διοικητικές κυρώσεις μπορούν να επιβάλλονται στους δικαιούχους και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων ομάδων ή ενώσεων τέτοιων δικαιούχων ή άλλων προσώπων, που δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις που προαναφέρθηκαν.

Οι διοικητικές κυρώσεις είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες σύμφωνα με τη σοβαρότητα, το βαθμό, τη διάρκεια και την επανάληψη της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης.

Όταν διαπιστώνεται ότι ένας αιτητής δεν συμμορφώνεται με τους όρους επιλεξιμότητας που σχετίζονται με τη χορήγηση της ενίσχυσης, η ενίσχυση ή μέρος αυτής που χορηγήθηκε ή που πρόκειται να χορηγηθεί, για την οποία πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας υπόκειται σε μειώσεις και αποκλεισμούς.

Οι μειώσεις ή/και οι αποκλεισμοί μπορούν να φθάσουν μέχρι και τον πλήρη αποκλεισμό του αιτητή από το σύνολο των ενισχύσεων και για το επόμενο ημερολογιακό έτος.

Το ποσοστό της μείωσης διαβαθμίζεται ανάλογα με τη σοβαρότητα, την έκταση, το διαρκή χαρακτήρα και την επανάληψη της εντοπιζόμενης μη συμμόρφωσης και μπορεί να φθάνει έως τον πλήρη αποκλεισμό από ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενίσχυσης για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη. Η επιβολή μείωσης ή αποκλεισμού από την επιδότηση σχετίζεται καθαρά και μόνο με τις πληροφορίες οι οποίες εμπεριέχονται στην αίτηση σε σχέση με τα ευρήματα των ελέγχων.

Πιο συγκεκριμένα:

- Τα ζώα που είναι παρόντα στην εκμετάλλευση θεωρούνται προσδιορισθέντα μόνο εάν η ταυτότητα τους προσδιορίζεται στην αίτηση.
- Σε καμία περίπτωση δεν χορηγείται ενίσχυση για αριθμό ζώων μεγαλύτερο από τον αναγραφόμενο στην αίτηση.
- Αίγα / πρόβατο που είναι παρόν στην εκμετάλλευση και έχει απωλέσει ένα μέσο αναγνώρισης θεωρείται ως προσδιορισθέν υπό τον όρο ότι μπορεί να αναγνωρισθεί με το δεύτερο μέσο αναγνώρισης. Ωστόσο για σκοπούς Πολλαπλής Συμμόρφωσης το ποσοστό τέτοιων ζώων δεν πρέπει να ξεπερνά το 15% του συνόλου των επιλέξιμων ζώων που προσδιορίζονται στην εκμετάλλευση.
- Αίγα / πρόβατο του οποίου η διακίνηση δεν κοινοποιήθηκε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εντός 7 ημερολογιακών ημερών, θεωρείται μη επιλέξιμο και επιβάλλονται όλες οι προβλεπόμενες ποινές για διαφορά μεταξύ δηλωμένων και διαπιστωθέντων ζώων και πολλαπλής συμμόρφωσης.

Εκμετάλλευση που δεν έχει κάνει απογραφή θεωρείται ως μη επιλέξιμη.

1) ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Σε περιπτώσεις μη εντοπισμού της δηλωμένης κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης επιβάλλονται όλες οι προβλεπόμενες ποινές για διαφορά μεταξύ δηλωμένων και προσδιορισθέντων ζώων αφού τα προσδιορισθέντα ζώα σε αυτή τη περίπτωση είναι μηδέν.

2) ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΖΩΩΝ Ή ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ Ή ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται από τον ΚΟΑΠ μη συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή, εάν έχει ήδη καταβληθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου προσαυξημένη, κατά περίπτωση, κατά τον νόμιμο τόκο.

Η στήριξη δεν καταβάλλεται ή πρέπει να ανακτάται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον δεν πληρούνται οι δεσμεύσεις που καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης ή, ενδεχομένως, και άλλες υποχρεώσεις σε σχέση με τη δράση ή/και που καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσοστού απόρριψης ή ανάκτησης στήριξης λόγω μη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις, λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα, η έκταση, η διάρκεια και η συχνότητα της μη συμμόρφωσης.

Σε περίπτωση διαπίστωσης σοβαρής μη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου προσαυξημένη, κατά περίπτωση, κατά το νόμιμο τόκο. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη λήψη ενίσχυσης στο πλαίσιο του Μέτρου 14, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης.

3) ΔΗΛΩΣΗ ΨΕΥΔΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Ή ΜΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΑΜΕΛΕΙΑΣ

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή, εάν έχει ήδη καταβληθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου, προσαυξημένη, κατά περίπτωση κατά τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη λήψη ενίσχυσης στο πλαίσιο του Μέτρου 14, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπόνοια απάτης, ο ΚΟΑΠ, ανάμεσα σε άλλα, παραπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Εισαγγελέα και στην Αστυνομία για διερεύνηση.

4) ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

Η εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης, δηλαδή μετά τη λήξη της σχετικής προθεσμίας και μέχρι και 25 ημερολογιακές ημέρες μετά, οδηγεί σε μείωση της συνολικής επιδότησης του Μέτρου κατά 1%, ανά εργάσιμη ημέρα, των ποσών που ο αιτητής θα είχε δικαίωμα να λάβει, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα.

Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερών, η αίτηση θεωρείται μη αποδεκτή και δεν χορηγείται ενίσχυση στον αιτητή.

5) ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΖΩΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

Σε καμία περίπτωση δεν χορηγείται ενίσχυση για αριθμό ζώων μεγαλύτερο από τον αναγραφόμενο στην αίτηση ενίσχυσης.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, για να καθοριστούν τα ποσοστά μείωσης της ενίσχυσης, ο αριθμός των ζώων που δηλώνονται στο πλαίσιο του Μέτρου και για τα οποία διαπιστώνονται περιπτώσεις μη συμμόρφωσης διαιρείται διά του αριθμού ζώων που προσδιορίζεται για την εν λόγω στήριξη για το σχετικό έτος. Το ποσοστό απόκλισης υπολογίζεται ως εξής:

(αιτηθέντα ζώα – επιλέξιμα προσδιορισθέντα ζώα) / επιλέξιμα προσδιορισθέντα ζώα

Διαφορά Ζώων: Είναι ο συνολικός Αριθμός των μη προσδιορισθέντων ζώων

1. Υπό τον όρο ότι κατά τους διοικητικούς ή επιτόπιους ελέγχους οι περιπτώσεις μη προσδιορισθέντων ζώων:

- αφορούν **διαφορά ίση ή μικρότερη των 3 ζώων**, και
- τα ζώα που δεν έχουν προσδιοριστεί **μπορούν να αναγνωρίζονται ατομικώς με οποιοδήποτε μέσο**,

τότε το συνολικό ποσό της ενίσχυσης του δικαιούχου για το συγκεκριμένο έτος υποβολής αιτήσεων καταβάλλεται με βάση τον αριθμό των ζώων που έχουν προσδιοριστεί.

2. Εάν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης αφορούν **διαφορά μεγαλύτερη από 3 μη προσδιορισθέντα ζώα ή σε περιπτώσεις μη προσδιορισθέντων ζώων που δεν μπορούν να αναγνωριστούν ατομικώς με οποιοδήποτε μέσο προβλέπεται στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων**, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης του δικαιούχου για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται κατά:

A) Το ποσοστό απόκλισης που υπολογίζεται σύμφωνα με την πιο πάνω διαίρεση, εάν αυτό δεν υπερβαίνει το 20 %·

B) το διπλάσιο του ποσοστού που υπολογίζεται με την πιο πάνω διαίρεση, εάν αυτό κυμαίνεται μεταξύ 20 % και 30 %.

- Εάν το ποσοστό απόκλισης **υπερβαίνει το 30 %**, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση.
- Εάν το **ποσοστό απόκλισης υπερβαίνει το 50 %**, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το σχετικό έτος. **Επιπλέον, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση** ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του αριθμού ζώων που δηλώθηκε και του αριθμού ζώων που προσδιορίζονται. Εάν το εν λόγω ποσό δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 908/2014, το υπόλοιπο διαγράφεται.

Για σκοπούς υπολογισμού των πιο πάνω ποσοστών λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός αιτούμενων ζώων που δηλώνονται στην αίτηση (για το σύνολο των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων της αίτησης) και ο αντίστοιχος συνολικός αριθμός μη συμμορφούμενων (μη προσδιορισθέντων) ζώων της αίτησης.

6) ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΛΟΓΩ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

Στην περίπτωση που διαπιστώνεται μη τήρηση της βάση εκκίνησης, το μη συμμορφούμενο ζώο για το οποίο εντοπίστηκε μη τήρηση δεν θα πληρώνεται για το έτος στο οποίο εντοπίστηκε και υπάρχει πιθανότητα να επιφέρει και ποινή Βάσης Εκκίνησης σε όλη την αίτηση. Επιπλέον, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές Πολλαπλής Συμμόρφωσης (Βλέπε σημείο 24 πιο κάτω).

7) ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ / ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Σε περίπτωση που κατά τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ελέγχους ή/και άλλους ελέγχους διαπιστωθεί μη συμμόρφωση με την υποχρέωση των αιτητών να τηρούν (κατά τουλάχιστον 80%) όλες τις δράσεις της δέσμευσης, η αίτηση δεν πληρώνεται και επιβάλλονται οι ανάλογες ποινές.

Η υποχρέωση των αιτητών για τήρηση συγκεκριμένης δράσης που αναλαμβάνουν θεωρείται ότι δεν ικανοποιείται στην περίπτωση που, σύμφωνα με τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ή/και άλλους ελέγχους, ο αριθμός των ζώων της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που δεν τηρούν την συγκεκριμένη δράση ξεπερνά το 20% των παρόντων ζώων. Για σκοπούς υπολογισμού του ποσοστού τήρησης της δράσης σε επίπεδο κτηνοτροφικής μονάδας θα λαμβάνονται υπόψη όλα τα παρόντα ζώα στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Επιπλέον, σε περίπτωση που κατά τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ελέγχους ή/και άλλους ελέγχους διαπιστωθεί μη συμμόρφωση με την υποχρέωση του αιτητή να διατηρεί ανά πάσα στιγμή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση του, κατά την περίοδο υποχρεωτικής κατοχής, τουλάχιστον τον αριθμό των ζώων που δήλωσε στην αίτησή του ή/και τα δεσμευμένα ζώα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, τότε επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις που προβλέπονται για τη δήλωση μεγαλύτερου αριθμού ζώων από τον πραγματικό.

Σε περίπτωση που κατά τους διοικητικούς ή/και επιτόπιους ελέγχους ή/και άλλους ελέγχους διαπιστωθεί μη συμμόρφωση με την υποχρέωση του αιτητή να διατηρεί ανά πάσα στιγμή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση του τουλάχιστον 34 ενήλικα θηλυκά ζώα 7 μηνών και άνω, τότε η αίτηση απορρίπτεται και επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις ή / και γίνονται οι ανάλογες ανακτήσεις.

8) ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Στο ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή των πιο πάνω επιβάλλεται τυχόν ποσοστό μείωσης λόγω μη τήρησης των διατάξεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

Για τους κατόχους εκμεταλλεύσεων, στις οποίες παρατηρήθηκαν μη συμμορφώσεις, αφού υπολογιστεί το τελικό ποσό επιδότησης, γίνεται αφαίρεση ποσού που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το ποσοστό μείωσης που επιβλήθηκε ως ποινή.

20. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Στις περιπτώσεις όπου το σύνολο των επιλέξιμων αιτήσεων για έγκριση των δικαιούχων αιτητών, απαιτούν πιστώσεις που ξεπερνούν τους διαθέσιμους πόρους της εκάστοτε προκήρυξης, θα τύχουν επιχορήγησης οι αιτήσεις που συγκεντρώνουν την υψηλότερη βαθμολογία με βάση το σύστημα μοριοδότησης μέχρι εξάντλησης των διαθέσιμων πιστώσεων.

Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που απαιτηθεί η εφαρμογή της πιο πάνω διαδικασίας, το σύστημα μοριοδότησης θα διενεργηθεί πριν την έγκριση των αιτήσεων και όπου υπάρχει σε μεταγενέστερο στάδιο κίνδυνος διαφοροποίησης των δεδομένων ανά κριτήριο μοριοδότησης, θα γίνεται έλεγχος και πριν την πληρωμή της αίτησης. Στην περίπτωση που ανατρέπεται η βαθμολογία και η αίτηση συγκεντρώνει βαθμολογία μικρότερη από αυτή που έχει εξασφαλίσει η τελευταία αίτηση που έχει εγκριθεί, τότε η αίτηση θα απορριφθεί και θα γίνει ανάκτηση της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί σε προγενέστερο στάδιο.

Το σύστημα μοριοδότησης αξιολόγησης των επιλέξιμων αιτήσεων που υποβάλλονται στην παρούσα προκήρυξη θα λαμβάνει υπόψη τα πιο κάτω κριτήρια:

(α) Το μέγεθος της εκμετάλλευσης και ιδιαίτερα εκμεταλλεύσεις με πέραν των 200 ενήλικων ζώων.

(β) Το εάν ο κάτοχος / διαχειριστής γεωργικής εκμετάλλευσης βρίσκεται υπό καθεστώς νέου γεωργού.

(γ) Το εάν η εκμετάλλευση συμμετέχει σε σύστημα ποιότητας (εφόσον υπάρχει).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - Κριτήρια Μοριοδότησης / Αξιολόγησης για το Μέτρο 14

1	Μέγεθος αιγοπροβατοτροφικής μονάδας	Βαθμοί	
1.	Εκμεταλλεύσεις με άνω των 800 ενήλικων θηλυκών ζώων	20	Βαρύτητα =3
2.	Εκμεταλλεύσεις με αρ. 601-800 ενήλικων θηλυκών ζώων	18	
3.	Εκμεταλλεύσεις με αρ. 201-600 ενήλικων θηλυκών ζώων	16	
4.	Εκμεταλλεύσεις με αρ. 101-200 ενήλικων θηλυκών ζώων	14	
5.	Εκμεταλλεύσεις με αρ. 34-100 ενήλικων θηλυκών ζώων	10	

2	Αιτητής ως φυσικό / νομικό πρόσωπο	Βαθμοί	
1.	Ο αιτητής ως φυσικό πρόσωπο (ιδιοκτήτης / διαχειριστής της εκμετάλλευσης) είναι ηλικίας κάτω των 40 ετών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Περιλαμβάνει και νομικά πρόσωπα στα οποία ο βασικός μέτοχος είναι κάτω των 40 ετών και κατέχει τουλάχιστον το 95% της εταιρίας.	10	Βαρύτητα =2,5
2.	Ο αιτητής ως φυσικό πρόσωπο (ιδιοκτήτης / διαχειριστής της εκμετάλλευσης) είναι ηλικίας άνω των 40 ετών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Περιλαμβάνει και νομικά πρόσωπα (όλες τις περιπτώσεις πλην της περίπτωσης στο σημείο 1 του παρόντος κριτηρίου).	5	

3	Συμμετοχή εκμετάλλευσης σε σύστημα ποιότητας	Βαθμοί	
1.	Η κτηνοτροφική εκμετάλλευση μέσω του αιτητή συμμετέχει σε σύστημα ελέγχου για την βιολογική γεωργία ή σε σύστημα ελέγχου ονομασιών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με βάση τα ευρωπαϊκά συστήματα ποιότητας ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ με προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από το φορέα ελέγχου.	10	Βαρύτητα =1,5
2.	Η κτηνοτροφική εκμετάλλευση μέσω του αιτητή ΔΕΝ συμμετέχει σε σύστημα ελέγχου για τη βιολογική γεωργία ή σε σύστημα ελέγχου ονομασιών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με βάση τα ευρωπαϊκά συστήματα ποιότητας ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ.	0	

Θα εγκρίνονται οι αιτήσεις με σειρά προτεραιότητας ανάλογα με τη βαθμολογία που εξασφαλίζουν, μέχρι την εξάντληση διαθέσιμων πιστώσεων. Στην περίπτωση ισοβαθμίας θα επιλέγεται η αίτηση που λαμβάνει περισσότερους βαθμούς στο κριτήριο 1. Στην περίπτωση που υπάρχει ισοβαθμία και σε αυτό το επίπεδο, τότε θα εξετάζονται με την ίδια διαδικασία κατά σειρά τα κριτήρια 2 και 3. Ωστόσο η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να αποφασίσει όπως εγκριθούν όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν στη χαμηλότερη εγκρινόμενη βαθμολογία.

21. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε **ανωτέρα βία και εξαιρετικές περιστάσεις**:

- θάνατος του κατόχου της εκμετάλλευσης
- μακροχρόνια ανικανότητα προς εργασία του κατόχου της εκμετάλλευσης
- σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση
- επιζωοτία που πλήττει ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων του δικαιούχου
- απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης
- καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων

Η γνωστοποίηση των περιπτώσεων **ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων** και οι σχετικές αποδείξεις πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς με την ίδια διαδικασία με την οποία υποβάλλεται η αίτηση **εντός 15 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία που μπορεί ο δικαιούχος ή ο πληρεξούσιος αντιπρόσωπός του να πράξει αναλόγως (Δες σημείο πιο κάτω).

β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα. Τέτοιες περιπτώσεις έχουν αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης στην πραγματική κατάσταση μετά από σχετική ενημέρωση του επηρεαζόμενου αιτητή

γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της Αρμόδιας Αρχής ή άλλης Αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση

δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την Αρμόδια Αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις ή εάν η Αρμόδια Αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο.

ε) Όταν ο δικαιούχος δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις του Μέτρου λόγω φυσικών περιστατικών που επηρεάζουν την αγέλη ή το ποίμνιο, υπό τον όρο ότι έχει ενημερώσει εγγράφως τον ΚΟΑΠ **εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών** από τη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των ζώων.

Με την επιφύλαξη των πραγματικών περιστάσεων που λαμβάνονται υπόψη σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ο ΚΟΑΠ μπορεί να αποδεχθεί ως φυσικά περιστατικά που επηρεάζουν το ποίμνιο:

A) το θάνατο ζώου εξαιτίας ασθένειας ή

B) το θάνατο ζώου μετά από ατύχημα για το οποίο ο δικαιούχος δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος.

Για να γίνουν αποδεκτά τα πιο πάνω ως φυσικά περιστατικά που επηρεάζουν το ποίμνιο, θα πρέπει αυτά να εντοπίζονται στα στοιχεία που τηρούνται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στη βάση δεδομένων IRSC των ΚΥ.

Οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί (με εξαίρεση τις μειώσεις για καθυστερημένη υποβολή αίτησης) δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις όπου ο κάτοχος της εκμετάλλευσης έχει υποβάλει ακριβή πραγματικά στοιχεία ή μπορεί να αποδείξει με άλλον τρόπο ότι δεν συντρέχει υπαιτιότητα στο πρόσωπό του.

Οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί (με εξαίρεση τις μειώσεις για καθυστερημένη υποβολή αίτησης) δεν εφαρμόζονται για τα μέρη της αίτησης ενίσχυσης, ως προς τα οποία ο κάτοχος της εκμετάλλευσης ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση ενίσχυσης είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι ο ΚΟΑΠ δεν έχει γνωστοποιήσει στον κάτοχο της εκμετάλλευσης την πρόθεσή του να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με παρατυπίες στην αίτηση.

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Ο ΚΟΑΠ αναγνωρίζει, ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων τα ακόλουθα:

- ο θάνατος του κατόχου της εκμετάλλευσης
- ο μακροχρόνια ανικανότητα προς εργασία του κατόχου της εκμετάλλευσης
- ο σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση
- ο επιζωοτία που πλήττει ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων του δικαιούχου
- ο απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης
- ο καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων

Εάν ο δικαιούχος δεν κατέστη δυνατόν να συμμορφωθεί με τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τις λοιπές υποχρεώσεις λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για τα ζώα που ήταν επιλέξιμα κατά τον χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις.

Όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων και αφορά πολλαπλή συμμόρφωση, δεν επιβάλλεται η αντίστοιχη διοικητική κύρωση σύμφωνα με το άρθρο 91 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

Η γνωστοποίηση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας πρέπει να υποβάλλεται γραπτώς, συνοδευόμενη από τα **απαραίτητα υποστηρικτικά έγγραφα**, στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο του Οργανισμού το αργότερο **εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος** ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Σε αντίθετη περίπτωση, ο ΚΟΑΠ δε θα είναι σε θέση να αξιολογήσει το αίτημα του αιτητή ως προς την αναγνώριση περίπτωσης ανωτέρας βίας, με αποτέλεσμα ενδεχομένως να προκύψουν διοικητικές κυρώσεις όπως επιβολή μειώσεων.

ΠΡΟΦΑΝΗ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Προφανή σφάλματα είναι αυτά που προκύπτουν μετά από υπόδειξη του δικαιούχου ή μετά από τους διασταυρούμενους ελέγχους του ΚΟΑΠ και είναι αποτέλεσμα λάθους ή ασυμβατότητας που

παρατηρείται στην αίτηση σε σύγκριση με τα επισυναπτόμενα έγγραφα και τις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιεί ο ΚΟΑΠ.

Ως προφανή σφάλματα θεωρούνται τα πιο κάτω:

- Στοιχεία που φαίνονται έκδηλα αταίριαστα σε σχέση με τις ζητούμενες πληροφορίες.
- Λάθος κωδικός ζώου εάν τούτο διαπιστώνεται από άλλες πληροφορίες.
- Λάθη που διαπιστώνονται στα πλαίσια ενός πιο επισταμένου ελέγχου (οπτικά ή μηχανογραφικά) και τα οποία προκύπτουν από σύγκριση των στοιχείων που δίδονται στην αίτηση ή στα συνοδευτικά δικαιολογητικά και τα οποία δεν επηρεάζουν το ύψος της επιδότησης.
- Λάθη αριθμητικών πράξεων.
- Ασυμβατότητες μεταξύ των πληροφοριών του ίδιου εντύπου.

Οι αιτήσεις και τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα που παρέχει ο δικαιούχος μπορούν να διορθώνονται και να προσαρμόζονται ανά πάσα στιγμή μετά την υποβολή τους σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων τα οποία αναγνωρίζει ο ΚΟΑΠ βάσει της συνολικής αξιολόγησης της συγκεκριμένης περίπτωσης και υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος ενήργησε καλή την πίστη.

Τα προφανή σφάλματα αναγνωρίζονται μόνον εφόσον αυτά μπορούν να διαπιστωθούν απευθείας στο πλαίσιο τυπικού ελέγχου στοιχείων που υποβλήθηκαν.

Μια περίπτωση σφάλματος, μπορεί να θεωρηθεί ως 'προφανές σφάλμα' εφόσον πρώτα εξεταστεί στο σύνολο των γεγονότων και των περιστάσεων της. Η έννοια του προφανούς σφάλματος δεν μπορεί να εφαρμοστεί με συστηματικό τρόπο. Κάθε τέτοια περίπτωση είναι μοναδική και εξετάζεται ξεχωριστά.

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ

Διοικητικό σφάλμα είναι αυτό που προκύπτει από εσφαλμένη καταχώρηση στοιχείων της αίτησης και των επισυναπτόμενων εγγράφων από το χρήστη.

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα του ΚΟΑΠ ή άλλης αρμόδιας αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση.

22. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ

Ο ΚΟΑΠ είναι αρμόδιος να ανακτά ποσά που καταβλήθηκαν σε αιτητές ή/και δικαιούχους επιδότησης αχρεωστήτως λόγω απάτης, παρατυπιών, αμέλειας ή και διοικητικών λαθών. Σε περίπτωση ανάκτησης και αφού ο αιτητής ή/και δικαιούχος τύχει ενημέρωσης από τον ΚΟΑΠ για την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, ο αιτητής ή/και δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει το σχετικό ποσό που καταβλήθηκε στο λογαριασμό του από τον ΚΟΑΠ, προσαυξημένο κατά τους τόκους που υπολογίζονται για το χρονικό διάστημα από την προθεσμία πληρωμής για το δικαιούχο που αναφέρεται στην εντολή ανάκτησης, ήτοι 15 ημέρες από την ημέρα αποστολής της γραπτής ειδοποίησης για καταβολή του ποσού, έως και την επιστροφή αυτού στον ΚΟΑΠ.

Νοείται ότι, εκτός εάν προβλέπεται σε σχετική νομικά δεσμευτική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγκεκριμένο επιτόκιο, ως επιτόκιο χρησιμοποιείται το επιτόκιο για την επιβολή των τόκων υπερημερίας που εκάστοτε καθορίζεται δυνάμει των διατάξεων του περί του Ενιαίου Δημόσιου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμου.

Δεν επιβάλλεται τόκος σε περίπτωση διοικητικού λάθους.

Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά είναι άμεσα επιστρεπτέα και η μη επιστροφή τους δυνατό να οδηγήσει τον ΚΟΑΠ σε λήψη νομικών μέτρων για είσπραξη των εν λόγω ποσών.

Μέθοδος Ανάκτησης

Με την επιφύλαξη άλλων εκτελεστικών μέτρων που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, ο ΚΟΑΠ δύναται να συμψηφίζει τυχόν εκκρεμείς οφειλές ενός αιτητή / δικαιούχου προς τον ΚΟΑΠ, με πληρωμές που πρόκειται να γίνουν προς τον ίδιο αιτητή / δικαιούχο από τον ΚΟΑΠ, ως αρμόδιος για την ανάκτηση της οφειλής.

23. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Αιτητής η αίτηση του οποίου, μετά και τη διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων, απορρίφθηκε εξ ολοκλήρου ή εν μέρει δικαιούται να υποβάλει ένσταση στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων του ΚΟΑΠ, με την υποβολή σχετικού εντύπου υποβολής ένστασης (Έντυπο Υποβολής Ένστασης – Παράρτημα 3) στα κατά τόπους Επαρχιακά / Περιφερειακά Γραφεία του ΚΟΑΠ, εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία γνωστοποίησης της απόφασης του ΚΟΑΠ κατά της οποίας υποβάλλεται η ένσταση.

Το Έντυπο Υποβολής Ένστασης θα πρέπει:

- να υποβάλλεται σε πρωτότυπη μορφή γραπτώς
- πλήρως συμπληρωμένο
- να εκθέτει ειδικά και επακριβώς τους λόγους της ένστασης.

• να συνοδεύεται απαραίτητα από την επιστολή/ενημέρωση κατά της οποίας υποβάλλεται η ένσταση καθώς και από οποιαδήποτε έγγραφα/πιστοποιητικά/στοιχεία προς υποστήριξη της ένστασης.

* Ένσταση η οποία δεν συνοδεύεται από τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία και έγγραφα ή θα απορρίπτεται.

* Η υποβολή ένστασης δεν αναστέλλει την ισχύ της ληφθείσας απόφασης.

Ο ενδιαφερόμενος αιτητής ενημερώνεται για την απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων με σχετική επιστολή.

Σε περίπτωση που αιτητής διαφωνεί με την απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων διατηρεί το δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών, από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης.

24. ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Πολλαπλή Συμμόρφωση είναι οι ελάχιστες υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν οι γεωργοί για να λαμβάνουν γεωργικές επιδοτήσεις. Αυτές οι ελάχιστες απαιτήσεις αφορούν τις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ) και τις Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες (ΚΓΠΣ).

Οι Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης είναι 13 κανονισμοί και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την αναγνώριση και καταγραφή των ζώων, τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων και των φυτών και τις συνθήκες διαβίωσης των ζώων.

Οι Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες αποτελούν ένα σύνολο πρακτικών που πρέπει οι γεωργοί να χρησιμοποιούν κατά την αξιοποίηση του εδάφους με στόχο να αποφευχθεί η εγκατάλειψη ή η υποβάθμιση της γεωργικής γης.

Για το Μέτρο 14 δεν προκύπτουν οποιεσδήποτε υποχρεώσεις των δικαιούχων που να αφορούν τις Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες. Ωστόσο προκύπτουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις από τις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ ή SMR) που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα που θεσπίζονται όσον αφορά την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων.

Οι απαιτήσεις αυτές παρατίθενται στο **Παράρτημα 2**.

Εφόσον ο δικαιούχος δεν τηρεί τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης, του επιβάλλεται διοικητική κύρωση. Η σχετική διοικητική κύρωση επιβάλλεται με μείωση ή και αποκλεισμό του συνολικού ποσού πληρωμών που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί στον εν λόγω δικαιούχο (άρθρο 99, Καν. 1306/2013).

Η τήρηση των απαιτήσεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης ελέγχεται από ένα σύστημα ελέγχου και στις περιπτώσεις που παρατηρούνται παραβιάσεις των απαιτήσεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης επιβάλλονται μειώσεις στις ενισχύσεις. Το ύψος των μειώσεων είναι ανάλογο με το μέγεθος των παραβιάσεων, τη σοβαρότητα, την έκταση, το διαρκή χαρακτήρα καθώς και με το βαθμό επανάληψής τους.

Η Πολλαπλή Συμμόρφωση είναι προαπαιτούμενη υποχρέωση των δικαιούχων και σε άλλα Μέτρα/Καθεστώτα του ΚΟΑΠ και ως εκ τούτου τυχόν παρέκκλιση από τις πρόνοιές της σε οποιοδήποτε Μέτρο/Καθεστώς, δυνατό να επιφέρει ποινές οριζόντια σε όλα τα υπό αναφορά Μέτρα/Καθεστώτα. Εφόσον ο δικαιούχος δεν τηρεί τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης, του επιβάλλεται διοικητική κύρωση. Η σχετική διοικητική κύρωση επιβάλλεται με μείωση ή και αποκλεισμό του συνολικού ποσού πληρωμών που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί στον εν λόγω δικαιούχο όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης ή πληρωμής που έχει υποβάλει ή θα υποβάλει εντός του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης του προβλήματος (άρθρο 99, Καν(ΕΚ) 1306/2013).

Αρμόδια αρχή για το συντονισμό των ελέγχων που αφορούν την εφαρμογή της Πολλαπλής Συμμόρφωσης είναι ο ΚΟΑΠ. Οι έλεγχοι θα διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που έχουν καθοριστεί μεταξύ αυτών και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Ο ΚΟΑΠ έχει δικαίωμα να διενεργεί επιπρόσθετους ελέγχους σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς.

25. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΙΤΗΤΗ

Δηλώνω υπεύθυνα και εν γνώσει των συνεπειών του Νόμου αναφορικά με ψευδείς δηλώσεις ότι:

- Όλες οι πληροφορίες που δίδονται στην αίτηση αυτή είναι αληθείς, ορθές και πλήρεις
- Είμαι γεωργός όπως καθορίζεται από το άρθρο 4(1)(α) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και ασκώ γεωργική δραστηριότητα.
- Έχω συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας μου (ισχύει για φυσικά πρόσωπα).
- Δεν υπόκειμαι σε οποιαδήποτε διαδικασία εκκαθάρισης (ισχύει για νομικά πρόσωπα).
- Έχω διαβάσει και κατανοήσει την εθνική νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης(Ε.Ε.) που διέπει το Μέτρο 14 «Καλή διαβίωση των ζώων-Αιγοπροβάτων» («το Μέτρο 14») καθώς και το Εγχειρίδιο Εφαρμογής – Ενημέρωσης Αιτητών της Ε' Προκήρυξης του Μέρους 14 («Εγχειρίδιο Εφαρμογής-Ενημέρωσης Αιτητών»).
- Συμφωνώ να συμμορφώνομαι πλήρως με τους όρους και τις υποχρεώσεις του Μέρους 14, όπως αυτοί περιγράφονται στο σχετικό Εγχειρίδιο Εφαρμογής-Ενημέρωσης Αιτητών ή/και στην παρούσα αίτηση καθώς και με οποιαδήποτε σχετική εθνική ή/και νομοθεσία της Ε.Ε. (πχ νομοθεσία Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, κ.τ.λ.) και αναλαμβάνω την υποχρέωση να εφαρμόζω όλες τις πιο πάνω πρόνοιες, όρους και υποχρεώσεις από την 01/06/2022 – 31/12/2022.
- Για κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση που έχω δηλώσει στην παρούσα αίτηση **αναλαμβάνω, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες υποχρεώσεις** για το διάστημα της δέσμευσής μου, η οποία ξεκινά από την 01/06/2022 και λήγει την 31/12/2022
  - να διατηρώ ανά πάσα στιγμή στη κτηνοτροφική εκμετάλλευση, κατά τη διάρκεια της δέσμευσής μου, τουλάχιστον 34 θηλυκά ζώα 7 μηνών και άνω
  - να διατηρώ ανά πάσα στιγμή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση, κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής κατοχής των δεσμευμένων ζώων το συνολικό αριθμό των ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχω δηλώσει στην αίτησή μου λαμβανομένων υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή / και αυξήσεων / μειώσεων κατά το 2^ο έτος συμμετοχής, όπως προνοείται στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής- Ενημέρωσης Αιτητών,
  - να υλοποιήσω όλες τις δράσεις του αντίστοιχου Σχεδίου Καλής διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και σε όλα τα ζώα που διατηρώ ανά πάσα στιγμή στη συγκεκριμένη κτηνοτροφική εκμετάλλευση, τόσο σε αυτά που έχουν δεσμευτεί για συμμετοχή στο Μέτρο (αιτούμενα και τυχόν αντικαταστάσεων τους), όσο και σε αυτά που δεν έχουν δεσμευτεί
  - να υποβάλλω, ξεχωριστό Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων και ξεχωριστή Ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας των αιγοπροβάτων για κάθε αιτηθείσα για συμμετοχή στο Μέτρο κτηνοτροφική εκμετάλλευση
  - για κάθε αιτηθείσα για συμμετοχή στο Μέτρο κτηνοτροφική εκμετάλλευση, να τηρώ ξεχωριστά Μητρώα/Αρχεία για τις δράσεις που έχω δηλώσει να υλοποιήσω στο Σχέδιο Καλής Διαχείρισης, όπως αυτά προνοούνται στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής – Ενημέρωσης Αιτητών και

- να τα διατηρώ στην εκμετάλλευσή μου μέχρι και την τελική πληρωμή για τη δέσμευσή μου στο Μέτρο 14.
- να διατηρώ αρχείο με τα τιμολόγια/αποδείξεις πληρωμής που αφορούν την αγορά εγκεκριμένων και ενδεικνυόμενων από τις Αρμόδιες Αρχές απαιτούμενων φαρμακευτικών ή/και άλλων σκευασμάτων για την εφαρμογή της κάθε δράσης που έχω δηλώσει να υλοποιήσω στο Σχέδιο Καλής Διαχείρισης και να τα διατηρώ στην εκμετάλλευσή μου μέχρι και την τελική πληρωμή για τη δέσμευσή μου στο Μέτρο 14.
  - να παρακολουθήσω οποιοσδήποτε σειρές μαθημάτων αποφασίσει ότι απαιτούνται, το Τμήμα Γεωργίας ως αρμόδιος φορέας κατάρτισης, για τη συμπλήρωση της επαγγελματικής κατάρτισής μου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συγκεκριμένου Μέρους και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020
  - να τηρήσω το Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων το οποίο περιλαμβάνει ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας των αιγοπροβάτων, παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων της ευημερίας των αιγοπροβάτων και ετήσιο σχέδιο προληπτικών ελέγχων
  - εντός του πρώτου μήνα που έπεται της κάθε περιόδου υποχρεωτικής κατοχής δεσμευμένων ζώων ή σε τυχόν άλλη περίοδο που θα καθοριστεί από την Αρμόδια Αρχή και πριν την καταβολή της ενίσχυσης για το Μέτρο 14, θα προσκομίζω βεβαίωση της ετήσιας ανασκόπησης της ευημερίας των αιγοπροβάτων, η οποία θα ετοιμάζεται από τον εγγεγραμμένο Κτηνίατρο και τον Ειδικό στη διατροφή των ζώων για τη Δράση Β, οι οποίοι έχουν ετοιμάσει το υποβληθέν με την αίτησή μου Σχέδιο Καλής Διαχείρισης για την ευημερία των αιγοπροβάτων και στην οποία θα βεβαιώνουν την εφαρμογή και τήρηση των προνοιών των αιτούμενων δράσεων και των προληπτικών ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από εμένα.
  - Γνωρίζω ότι η εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης προνοεί την επιβολή ποινών, μειώσεων, αποκλεισμών και ανακλήσεων για περιπτώσεις που αφορούν διαφορές μεταξύ των δηλωθέντων και των επιλέξιμων ζώων, μη εκτέλεσης υποχρεώσεων μου που απορρέουν από τη συμμετοχή μου στο Μέτρο και στις περιπτώσεις δόλου εκ μέρους μου.
- Είναι εις γνώση μου ότι όλες οι προεκτυπωμένες πληροφορίες είναι πληροφοριακού και υποστηρικτικού χαρακτήρα τις οποίες και μπορώ να τροποποιήσω προτού υποβάλω την αίτησή μου στον ΚΟΑΠ.
  - Αναλαμβάνω την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο της αίτησής μου, καθώς και για την ορθότητά της, όπως αυτή θα υποβληθεί στον ΚΟΑΠ.
  - Γνωρίζω και αποδέχομαι ότι η παρούσα αίτησή μου για το Μέτρο 14, γίνεται με βάση τον ζωικό πληθυσμό που ήταν καταγεγραμμένος στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων IRSC των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την ημερομηνία κατοχής ζωικού πληθυσμού για το έτος το οποίο αφορά η αίτησή μου και όπως αυτή ορίζεται στο σχετικό Εγχειρίδιο Εφαρμογής - Ενημέρωση Αιτητών.
  - Με την υποβολή της αίτησης αυτής αποδέχομαι οποιουσδήποτε ελέγχους ήθελε ο ΚΟΑΠ να διεξάγει για την ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και εξουσιοδοτώ τον ΚΟΑΠ να εξασφαλίζει δεδομένα σχετικά με το αντικείμενο της αίτησής μου από άλλα αρχεία του Κράτους, Τμήματα ή/και Υπηρεσίες του Κράτους ή άλλες πηγές, για σκοπούς διασταυρωμένων ελέγχων της αίτησής μου, χωρίς κοινοποίηση σε εμένα.

- Εξουσιοδοτώ τον ΚΟΑΠ όπως προσκομίζει στοιχεία σχετικά με την αίτησή μου σε άλλες Υπηρεσίες του Κράτους ή/και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) είτε στην περίπτωση που η αίτησή μου συνδέεται με οποιονδήποτε τρόπο με άλλη αίτησή μου σε άλλη Υπηρεσία ή ΝΠΔΔ ή/και στην περίπτωση που ζητούνται στοιχεία για σκοπούς έρευνας και μελέτης που αφορούν αιγοπρόβατα.
- Εξουσιοδοτώ τον ΚΟΑΠ να κοινοποιεί στοιχεία της αίτησής μου σε άλλους αιτητές σε περίπτωση κοινής διεκδίκησης για σκοπούς επιδότησης, ή/και άλλες υπηρεσίες για σκοπούς επίλυσης προβλημάτων της αίτησής μου.
- Αναλαμβάνω την υποχρέωση να εφαρμόσω τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης και επιπλέον, οφείλω να τηρώ τη «Βάση εκκίνησης» του Μέτρου 14 όπως αυτή περιγράφεται στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής – Ενημέρωσης του Μέτρου.
- Αποδέχομαι την αποστολή ταχυδρομικών επιστολών, καθώς και μηνυμάτων sms από τον ΚΟΑΠ στον αριθμό κινητού τηλεφώνου που έχω καταχωρήσει στα στοιχεία της αίτησης μου, για σκοπούς ενημέρωσης μου. Επίσης αποδέχομαι να συμπληρώσω οποιαδήποτε ερωτηματολόγια μου δοθούν.
- Γνωρίζω ότι, ειδικά ως προς το περιεχόμενο της παρούσας αίτησης, των οποιωνδήποτε δηλώσεων και στοιχείων τα οποία υποβάλλονται προς υποστήριξή της, το άρθρο 52(6) του Περί Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2020 (Ν.214(I)/2020) προνοεί ότι: «Φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρεμποδίζει υπάλληλο στην εκτέλεση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ή το οποίο παρέχει ανακριβή ή ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο το έργο του διαπράττει ποινικό αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις οκτώ χιλιάδες ευρώ (€8.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.»

Σε περίπτωση που ο ΚΟΑΠ έχει εύλογη υποψία για διάπραξη του πιο πάνω ή οποιουδήποτε άλλου ποινικού αδικήματος, η υπόθεση θα παραπέμπεται στις αρμόδιες δικωτικές αρχές.

- Γνωρίζω ότι, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, και επιπρόσθετα με οποιεσδήποτε άλλες συνέπειες προκύπτουν βάσει της εθνικής νομοθεσίας και /ή της νομοθεσίας της Ε.Ε. ή/και του σχετικού Εγχειριδίου Εφαρμογής - Ενημέρωση Αιτητών, τα πλεονεκτήματα που προβλέπονται δυνάμει της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας δεν παρέχονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τα οποία διαπιστώνεται ότι δημιούργησαν τεχνητά τις προϋποθέσεις για την απόκτηση των πλεονεκτημάτων αυτών, αντίθετα με τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής (Άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).
- Γνωρίζω ότι τυχόν ψευδής δήλωση θα συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, στην άμεση απόρριψη της αίτησής μου. Επίσης, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να στερηθώ του δικαιώματος υποβολής άλλης αίτησης στο Μέτρο 14, σε επόμενες προκηρύξεις ή / και να ληφθούν και πρόσθετα μέτρα εναντίον μου.
- Γνωρίζω ότι πιθανόν να μου επιβληθούν κυρώσεις ή/ και αποκλεισμοί σε περίπτωση που κατά την ημερομηνία υποβολής της παρούσας αίτησης δεν είμαι ο νόμιμος κάτοχος/διαχειριστής της αιτούμενης εκμετάλλευσης, η οποία πρέπει να είναι εγγεγραμμένη ως ενεργή κτηνοτροφική εκμετάλλευση αιγοπροβάτων στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την ημερομηνία αναφοράς και να λειτουργεί νόμιμα.

- Γνωρίζω ότι πιθανόν να μου επιβληθούν κυρώσεις ή/ και αποκλεισμοί σε περίπτωση που αιτηθώ επιδότηση για ζώα που, κατά την ημερομηνία κατοχής:
  - δεν ήταν θηλυκά ζώα αναπαραγωγής επτά (7) μηνών και άνω
  - δεν ήταν καταγεγραμμένα στην κεντρική βάση δεδομένων IRSC των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στη συγκεκριμένη εκμετάλλευση.
- Γνωρίζω ότι, ως κάτοχος ζώων, δύναμαι να λαμβάνω από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες πληροφορίες για τα δεδομένα που αφορούν εμένα τον ίδιο και τα ζώα μου, ως περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων IRSC των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, τόσο για έλεγχο της ορθότητας και τυχόν διόρθωση της πληροφόρησης στην αίτησή μου, όσο και για τον έλεγχο της πληροφόρησης που περιέχεται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.
- Γνωρίζω ότι τα δυνητικά επιλέξιμα ζώα, για τα οποία διαπιστώνεται εσφαλμένη ταυτοποίηση ή καταγραφή στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής ζώων, θεωρούνται ζώα για τα οποία έχουν διαπιστωθεί παρατυπίες κατά το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και γνωρίζω ότι είμαι πάντοτε υπεύθυνος για την ορθότητα και την πληρότητα των στοιχείων που διαβιβάζονται.
- Γνωρίζω ότι, με την επιφύλαξη άλλων εκτελεστικών μέτρων που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, ο ΚΟΑΠ δύναται να συμψηφίζει τυχόν εκκρεμείς οφειλές ενός αιτητή / δικαιούχου προς τον ΚΟΑΠ, με πληρωμές που πρόκειται να γίνουν προς τον ίδιο αιτητή / δικαιούχο από τον ΚΟΑΠ, ως αρμόδιος για την ανάκτηση της οφειλής.

26. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΝΟΙΑ ΑΠΑΤΗΣ

Ο ΚΟΑΠ έχει μηδενική ανοχή σε φαινόμενα απάτης. Όλες οι περιπτώσεις υπόνοιας απάτης παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα / Αστυνομία για διερεύνηση. Ο ΚΟΑΠ θέτει επίσης στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) στοιχεία για τις παρατυπίες και τις περιπτώσεις υπόνοιας απάτης που διαπιστώνονται, καθώς και πληροφορίες για τα μέτρα που λαμβάνονται.

«Παρατυπία» συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του δικαίου της Ε.Ε. που προκύπτει από πράξη ή παράληψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός της Ε.Ε.

«Υπόνοια απάτης» θεωρείται κάθε παρατυπία που οδηγεί στην κίνηση διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο ώστε να καθοριστεί η ύπαρξη δόλου, και ιδίως απάτης.

«Απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ» συνιστά, μεταξύ άλλων, κάθε εκ προθέσεως πράξη ή παράλειψη, σχετικά με:

- τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση ή την εσφαλμένη παρακράτηση πόρων ή στοιχείων που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε. ή από προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ε.Ε. ή για λογαριασμό της,

- την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα ίδια ως ανωτέρω αποτελέσματα,
- την κατάχρηση αυτών των πόρων ή στοιχείων ενεργητικού, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς.

ΠΟΙΝΙΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ - ΑΡΘ.52(6) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 2020 (Ν.214(I)/2020)

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρεμποδίζει υπάλληλο στην εκτέλεση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ή το οποίο παρέχει ανακριβή ή ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο το έργο του διαπράττει ποινικό αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις οκτώ χιλιάδες ευρώ (€8.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

Σε περίπτωση που ο ΚΟΑΠ έχει εύλογη υποψία για τη διάπραξη του πιο πάνω ποινικού αδικήματος καθώς και οποιουδήποτε άλλου ποινικού αδικήματος, παραπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Εισαγγελέα και στην Αστυνομία για διερεύνηση.

27. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ο ΚΟΑΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας βάσει των προνοιών του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 679/2016 και του Νόμου 125(I)/2018, και εφαρμόζοντας την Κοινή Γεωργική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα («ΔΠΧ») που υποβάλλουν οι αιτητές στον ΚΟΑΠ στα πλαίσια αίτησης συμμετοχής τους σε μέτρα, σχέδια και καθεστώτα επιδότησης.

Ο ΚΟΑΠ δεσμεύεται να διατηρεί όλα τα ΔΠΧ που επεξεργάζεται πλήρως ασφαλή και προστατευμένα. Η διαφάνεια στη χρήση των ΔΠΧ και η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων είναι σημαντική για τον ΚΟΑΠ.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων του ΚΟΑΠ στην ηλεκτρονική διεύθυνση pro@capo.gov.cy ή ταχυδρομικώς στη διεύθυνση οδός Μιχαήλ Κουτσόφτα 20, (Εσπερίδων & Μιχαήλ Κουτσόφτα), 2000 Λευκωσία, Κύπρος. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε την Πολιτική Ιδιωτικότητας του ΚΟΑΠ στην ιστοσελίδα www.capo.gov.cy.

28. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΑΠ – www.capo.gov.cy

---

Σε εφαρμογή των άρθρων 111 και 112 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καθώς και του Κεφαλαίου VI του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής, ο ΚΟΑΠ υποχρεούται να δημοσιοποιήσει στην ιστοσελίδα του συγκεκριμένα στοιχεία των δικαιούχων κονδυλίων προερχόμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα στοιχεία δημοσιοποιούνται εκ των υστέρων έως την 31η Μαΐου κάθε έτους για το προηγούμενο οικονομικό έτος και παραμένουν διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ επί δύο έτη από την ημερομηνία της αρχικής δημοσιοποίησής τους.

Η δημοσιοποίηση περιλαμβάνει, τηρουμένων των σχετικών προνοιών των πιο πάνω ενωσιακών Κανονισμών: το ονοματεπώνυμο (για φυσικά πρόσωπα), την πλήρη εταιρική επωνυμία (για νομικά πρόσωπα), την επωνυμία της ένωσης (για ενώσεις χωρίς δική τους νομική προσωπικότητα), τον δήμο ή την κοινότητα ή το χωριό και τον ταχυδρομικό κώδικα, τα ποσά των ενισχύσεων ανά Μέτρο τα οποία έχει λάβει κάθε δικαιούχος κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος καθώς και το άθροισμα αυτών και τη φύση και περιγραφή των χρηματοδοτούμενων Μέτρων. Η δημοσιοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλουν οι υπό αναφορά ενωσιακοί Κανονισμοί. Τα δεδομένα ή στοιχεία που δημοσιοποιούνται ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, OLAF, όργανα και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης) όπως επίσης και από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου και διερεύνησης των Κρατών Μελών για σκοπούς διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Για την ανάρτηση των πληροφοριών η οποία απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής, ο ΚΟΑΠ διασφαλίζει τη συμμόρφωση του με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων). Η Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα του ΚΟΑΠ είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα www.capo.gov.cy.

29. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Το παρόν έντυπο δεν είναι εξαντλητικό και πρέπει να διαβάζεται παράλληλα με τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στο σημείο 1.2. Οι Κανονισμοί αυτοί βρίσκονται στην επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>, και στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ www.capo.gov.cy.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Μέτρο 14 – Καλή Διαβίωση των ζώων Αιγοπροβάτων ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14		
GAEC/ SMR	Νομοθεσία	Υποχρεώσεις γεωργού (βάση εκκίνησης)
SMR 4	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.	A. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ (Άρθρο 14) 1. Να διαθέσετε στην αγορά μη ασφαλή τρόφιμα
SMR 4	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.	B. ΥΠΟΧΡΕΟΥΣΤΕ 1. Να εξασφαλίσετε ότι τα τρόφιμα, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής, ικανοποιούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα οι οποίες αφορούν τις δραστηριότητες σας και να επαληθεύσετε την ικανοποίηση αυτών των απαιτήσεων (άρθρο 17) 2. Να διασφαλίσετε την ανιχνευσιμότητα των τροφίμων σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής (άρθρο 18) 3. Να αναγνωρίζετε κάθε πρόσωπο από το οποίο έχετε προμηθευτεί ένα τρόφιμο ή ένα ζώο που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τροφίμων ή οποιαδήποτε άλλη ουσία που προορίζεται για ενσωμάτωση σε ένα τρόφιμο ή αναμένεται ότι θα ενσωματωθεί σε αυτά. Για το σκοπό αυτό, υποχρεούστε να εγκαθιδρύσετε συστήματα και διαδικασίες που καθιστούν τις πληροφορίες αυτές διαθέσιμες στις Αρμόδιες Αρχές αν το ζητήσουν (άρθρο 18) 4. Να καθιερώσετε συστήματα και διαδικασίες για την αναγνώριση των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες προμηθεύετε τα προϊόντα σας. Αυτές οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες στις Αρμόδιες Αρχές αν το ζητήσουν (άρθρο 18)

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 4	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.	5. Να διασφαλίσετε ότι τα τρόφιμα που διαθέτετε ή ενδέχεται να διαθέτετε στην αγορά της Κοινότητας, φέρουν κατάλληλη επισήμανση ή σήμα αναγνώρισης, ώστε να διευκολύνεται η ανιχνευσιμότητά τους, μέσω κατάλληλων εγγράφων ή πληροφοριών (άρθρο 18) 6. Να αποσύρετε από την αγορά ένα τρόφιμο που έχετε εισαγάγει, παραγάγει, μεταποιήσει, παρασκευάσει ή διανείμει και απομακρύνθηκε από τον άμεσο έλεγχο σας, εφ' όσον κρίνετε ή έχετε λόγους να πιστεύετε ότι το τρόφιμο αυτό δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων και να πληροφορήσετε τις Αρμόδιες Αρχές. Εφ' όσον το προϊόν ενδέχεται να έχει φτάσει στους καταναλωτές, υποχρεούστε να ενημερώσετε τους καταναλωτές για τους λόγους απόσυρσης του τροφίμου και να ανακαλέσετε από τους καταναλωτές προϊόντα που τους έχετε ήδη προμηθεύσει (άρθρο 19)
SMR 4	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.	7. Εφ' όσον έχετε την ευθύνη για δραστηριότητες λιανικού εμπορίου ή διανομής, με τις οποίες δεν επηρεάζεται η συσκευασία, η επισήμανση, η ασφάλεια ή η ακεραιότητα των τροφίμων, να ξεκινήσετε, εντός των ορίων των δραστηριοτήτων σας, διαδικασίες για την απόσυρση από την αγορά προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ασφάλειας των τροφίμων και προσπαθείτε να συμβάλετε στην ασφάλεια των τροφίμων μεταδίδοντας τις σχετικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την ανίχνευση ενός τροφίμου και συνεργαζόμενους με τους παραγωγούς, μεταποιητές, παρασκευαστές ή/και τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τα μέτρα που αυτοί λαμβάνουν (άρθρο 18) 8. Να ενημερώσετε τις Αρμόδιες Αρχές εάν κρίνετε ή έχετε λόγους να πιστεύετε ότι ένα τρόφιμο το οποίο διαθέτετε στην αγορά ενδέχεται να είναι επιβλαβές για την υγεία του ανθρώπου. Υποχρεούστε να ενημερώσετε τις αρμόδιες αρχές για τα μέτρα που λαμβάνετε προκειμένου να αποτρέψετε τους κινδύνους για τον τελικό καταναλωτή, και δεν εμποδίζετε ούτε αποθαρρύνετε οποιοδήποτε πρόσωπο για να συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές, όταν τούτο μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή, τη μείωση ή την εξάλειψη κινδύνου προερχόμενου από τρόφιμο (άρθρο 19)

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 4	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.</p>	<p>Ασφάλεια ζωοτροφών, απόσυρση και ανάκληση: Α. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ (Άρθρο 15)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. να θέσετε στην αγορά μη ασφαλή ζωοτροφή 1 2. να χορηγήσετε μη ασφαλή ζωοτροφή στα ζώα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τροφίμων . <p>Β. ΥΠΟΧΡΕΟΥΣΤΕ (Άρθρο 20)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. να διευθετήσετε την απόσυρση μη ασφαλούς ζωοτροφής που προμηθεύσατε στην αγορά, και να πληροφορήσετε την Αρμόδια Αρχή 2. να καταστρέψετε κάθε ζωοτροφή που δεν είναι ασφαλής, εκτός και αν έχετε άλλες οδηγίες από την Αρμόδια Αρχή 3. να ενημερώσετε τους αγοραστές των ζωοτροφών, αν έχουν παραλάβει μη ασφαλή ζωοτροφή, για τους ακριβείς λόγους της απόσυρσης 4. να διευθετήσετε την ανάκληση μη ασφαλούς ζωοτροφής που προμηθεύσατε στην αγορά, αν δεν υπάρχει άλλος τρόπος να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας υγείας 5. να πληροφορήσετε άμεσα την Αρμόδια Αρχή εάν η ζωοτροφή που προμηθεύσατε, ή είναι στη κατοχή σας με σκοπό να την πωλήσετε, μπορεί να είναι επιβλαβής για την υγεία των ζώων και για τα μέτρα που λάβατε για να αποτρέψετε τους κινδύνους έκθεσης του τελικού καταναλωτή. Στη περίπτωση που η ζωοτροφή περιέχουν κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα (φαρμακώχες Ζωοτροφές) ή/και καθορισμένα προσθετικά ζωοτροφών 2 σε επίπεδα μεγαλύτερα από τις συνταγογραφούμενες δόσεις ή εγκεκριμένα επίπεδα αντίστοιχα, ή ζωοτροφές που επιμολύνθηκαν με τέτοια προϊόντα, και πιθανό να ενέχουν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, πρέπει να πληροφορήσετε άμεσα, τόσο το Τμήμα Γεωργίας, όσο και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
SMR 5	<p>Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους.</p>	<p>Απαγορεύεται η κατοχή ή η χρήση θυρεοστατικών ουσιών, σιλβενίων και των παραγώγων τους, ουσιών με οιστρογόνο, ανδρογόνο ή γεσταγόνο δράση ή β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή.</p>

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 4)	Ο κάθε κάτοχος αιγοπροβάτων έχει την υποχρέωση να ειδοποιεί τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για τις γεννήσεις ζώων προς σήμανση πριν την συμπλήρωση της ηλικίας των 3 μηνών και οπωσδήποτε σε περίπτωση μετακίνησης του ζώου προς άλλη εκμετάλλευση ή προς το σφαγείο πριν αυτό εγκαταλείψει την αρχική του εκμετάλλευση.
SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 4)	Απαγορεύεται η αφαίρεση ή αντικατάσταση των μέσων αναγνώρισης χωρίς την άδεια της αρμόδιας αρχής
SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 4)	Απαγορεύεται οποιαδήποτε μετακίνηση από ή προς οποιαδήποτε εκμετάλλευση ή η μεταφορά σε σφαγείο, ζώων τα οποία δεν είναι δεόντως σεσημασμένα.
SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 5)	Οι κάτοχοι αιγοπροβάτων έχουν την υποχρέωση να τηρούν ανά πάσα στιγμή στοιχεία για τον συνολικό αριθμό των ζώων που διατηρούν στην εκμετάλλευση τους.
SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 4)	Οι κάτοχοι αιγοπροβάτων υποχρεούνται για κάθε μετακίνηση ζώων μεταξύ δύο χωριστών εκμεταλλεύσεων, να συμπληρώνουν υπεύθυνα δήλωση μετακίνησης η οποία πρέπει να συνοδεύει τα ζώα κατά τη μεταφορά τους.
SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 4)	Κάθε κάτοχος αιγοπροβάτων έχει την υποχρέωση να κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή εντός 7 ημερολογιακών ημερών όλες τις μετακινήσεις ζώων από και προς την εκμετάλλευση του.

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 8	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων (άρθρο 5)	Κάθε κάτοχος αιγοπροβάτων, υποχρεούται να παρέχει στην αρμόδια αρχή κατόπιν αίτησης της, όλα τα στοιχεία σχετικά με την καταγωγή, την αναγνώριση και ενδεχομένως, τον προορισμό των ζώων τα οποία του ανήκαν ή είχε στην κατοχή του, ή τα οποία είχε μεταφέρει εμπορευθεί ή σφάξει κατά τα τελευταία τρία έτη.
SMR 9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (άρθρο 7)	Απαγορεύεται η χρήση μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών στη διατροφή των μηρυκαστικών και κατ' επέκταση και σε ζώα εκτός των μηρυκαστικών
SMR 9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (άρθρο 12)	α) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ενημερώνονται για τα ζώα με ύποπτα κλινικά συμπτώματα ΜΣΕ και όλα τα υπόλοιπα αιγοπρόβατα τίθενται υπό περιορισμό μετακίνησης σύμφωνα με τις οδηγίες των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
SMR 9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (άρθρο 13)	Όταν επιβεβαιωθεί η παρουσία μιας ΜΣΕ, η διάθεση όλων των τμημάτων του σώματος του ζώου γίνεται σύμφωνα με το παράρτημα V του Καν. (ΕΚ) αριθ. 999/2001
SMR 9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (άρθρο 15)	Η διάθεση στην αγορά, οι εξαγωγές βοοειδών ή αιγοπροβάτων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων, υπόκεινται στις προϋποθέσεις που επιβάλλουν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Ο αριθμός του προσωπικού είναι επαρκής και το προσωπικό αυτό έχει τις απαραίτητες ικανότητες, γνώσεις και προσόντα.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Όλα τα ζώα επιθεωρούνται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Υπάρχει κατάλληλος σταθερός ή κινητός φωτισμός για επιθεώρηση των ζώων ανά πάσα στιγμή. Σε κάθε ζώο που φαίνεται ασθενές ή τραυματισμένο παρέχεται κατάλληλη φροντίδα χωρίς καθυστέρηση και εάν δεν αντιδρά θετικά λαμβάνεται συμβουλή από κτηνίατρο. Εάν χρειάζεται, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα απομονώνονται σε κατάλληλο χώρο με στεγνή αναπνευστική στρωμνή.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Τηρείται μητρώο στο οποίο καταχωρείται κάθε χορηγηθείσα κτηνιατροφαρμακευτική αγωγή καθώς και μητρώο όπου καταχωρούνται οι θάνατοι των ζώων που διαπιστώνονται σε κάθε επιθεώρηση. Τα μητρώα φυλάσσονται για περίοδο 3 χρόνων.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Η ελευθερία κινήσεων που χρειάζεται κάθε ζώο δεν πρέπει να παρεμποδίζεται ώστε να προκαλείται περιττή ταλαιπωρία ή τραυματισμός. Σε περίπτωση που τα ζώα είναι δεμένα ή περιορισμένα, αυτά κρατούνται σε κατάλληλο για τις φυσιολογικές και εθολογικές τους ανάγκες χώρο.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Τα υλικά κατασκευής του χώρου ενσταβλισμού και ο εξοπλισμός με τα οποία μπορούν να έρθουν σε επαφή τα ζώα δεν πρέπει να είναι επιβλαβή για τα ζώα και πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται διεξοδικά. Οι χώροι ενσταβλισμού και τα σημεία πρόσδεσης πρέπει να κατασκευάζονται και να συντηρούνται ώστε να μην υπάρχουν αιχμές ή προεξοχές που μπορεί να τραυματίσουν τα ζώα.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Η κυκλοφορία του αέρα, τα επίπεδα σκόνης, η θερμοκρασία, η σχετική υγρασία του αέρα και οι συγκεντρώσεις αερίων πρέπει να τηρούνται μέσα σε όρια τα οποία δεν είναι επιβλαβή για τα ζώα.

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Τα ζώα που εκτρέφονται μέσα σε κτίρια δεν πρέπει να βρίσκονται συνεχώς στο σκοτάδι, ούτε να εκτίθενται χωρίς διακοπή σε συνεχή τεχνητό φωτισμό. Όταν ο φυσικός φωτισμός είναι ανεπαρκής πρέπει να υπάρχει τεχνητός φωτισμός.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Ζώα που εκτρέφονται εκτός κτιρίων πρέπει να προστατεύονται από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες, τους θηρευτές και τους κινδύνους για την υγεία τους.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Κάθε αυτόματος ή μηχανικός εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων πρέπει να επιθεωρείται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Σε περίπτωση βλάβης, αυτή πρέπει να επιδιορθώνεται αμέσως ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να προστατεύεται η υγεία και η καλή διαβίωση των ζώων. Όταν η υγεία και οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων εξαρτώνται από σύστημα τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να προβλέπεται εφεδρικό σύστημα επαρκούς ανανέωσης του αέρα, ώστε σε περίπτωση βλάβης του κύριου συστήματος να διατηρείται η υγεία και οι καλές συνθήκες διαβίωσης των ζώων και σύστημα συναγερμού που να προειδοποιεί για τη βλάβη. Το σύστημα συναγερμού πρέπει να ελέγχεται τακτικά.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Σε όλα τα ζώα πρέπει να παρέχεται κατάλληλη τροφή η οποία να είναι προσαρμοσμένη στην ηλικία και το είδος τους και να ικανοποιεί τις διατροφικές τους ανάγκες. Η συχνότητα παροχής της τροφής πρέπει να είναι ανάλογη των φυσιολογικών αναγκών των ζώων. Πρέπει να υπάρχει πρόσβαση των ζώων σε επαρκή ποσότητα κατάλληλου καθαρού νερού ή ικανοποίηση των αναγκών τους σε υγρά με άλλους τρόπους. Η εγκατάσταση παροχής τροφής και νερού πρέπει να σχεδιάζεται, κατασκευάζεται, τοποθετείται και συντηρείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος επιμόλυνσης της τροφής ή του νερού και να αποτρέπεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των ζώων. Δεν πρέπει να χορηγείται στα ζώα καμία άλλη ουσία εκτός από αυτές που χορηγούνται για θεραπευτικούς, προφυλακτικούς ή ζωοτεχνικούς σκοπούς, όπως ορίζονται με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

ΒΑΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 14

SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Απαγορεύεται η χρήση φυσικών ή τεχνητών μεθόδων εκτροφής, οι οποίες προκαλούν υπερβολική ταλαιπωρία ή βλάβη στα ζώα. Κανένα ζώο δεν πρέπει να περιορίζεται σε εκτροφείο εάν δεν είναι δυνατόν να αναμένεται ευλόγως, βάσει του γονότυπου ή του φαινότυπου του, ότι αυτό δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία ή στην καλή διαβίωσή του.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Όλα τα ζώα επιθεωρούνται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Υπάρχει κατάλληλος σταθερός ή κινητός φωτισμός για επιθεώρηση των ζώων ανά πάσα στιγμή. Σε κάθε ζώο που φαίνεται ασθενές ή τραυματισμένο παρέχεται κατάλληλη φροντίδα χωρίς καθυστέρηση και εάν δεν αντιδρά θετικά λαμβάνεται συμβουλή από κτηνίατρο. Εάν χρειάζεται, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα απομονώνονται σε κατάλληλο χώρο με στεγνή αναπνευστική στρωμνή.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Όλα τα ζώα επιθεωρούνται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Υπάρχει κατάλληλος σταθερός ή κινητός φωτισμός για επιθεώρηση των ζώων ανά πάσα στιγμή. Σε κάθε ζώο που φαίνεται ασθενές ή τραυματισμένο παρέχεται κατάλληλη φροντίδα χωρίς καθυστέρηση και εάν δεν αντιδρά θετικά λαμβάνεται συμβουλή από κτηνίατρο. Εάν χρειάζεται, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα απομονώνονται σε κατάλληλο χώρο με στεγνή αναπνευστική στρωμνή.
SMR 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (Άρθρο 4)	Όλα τα ζώα επιθεωρούνται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Υπάρχει κατάλληλος σταθερός ή κινητός φωτισμός για επιθεώρηση των ζώων ανά πάσα στιγμή. Σε κάθε ζώο που φαίνεται ασθενές ή τραυματισμένο παρέχεται κατάλληλη φροντίδα χωρίς καθυστέρηση και εάν δεν αντιδρά θετικά λαμβάνεται συμβουλή από κτηνίατρο. Εάν χρειάζεται, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα απομονώνονται σε κατάλληλο χώρο με στεγνή αναπνευστική στρωμνή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Μέτρο 14 – Καλή Διαβίωση των ζώων - Αιγοπροβάτων

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ (ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ)

SMR/ΚΑΔ: Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης

ΤΟΜΕΑΣ	ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ
Δημόσια Υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών	Ασφάλεια Τροφίμων	ΚΑΔ 4 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1)	Άρθρα 14 και 15, άρθρο 17 παράγραφος 1(3) και άρθρα 18,19 και 20
		ΚΑΔ 5 Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και για την κατάργηση των οδηγιών 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ (ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ.3)	Άρθρο 3 στοιχεία α), β), δ) και ε) και άρθρα 4,5 και 7
	Ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων	ΚΑΔ 8 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ(ΕΕ L 5 της 9.1.2004,σ. 8).	Άρθρα 3,4 και 5
	Ασθένειες των ζώων	ΚΑΔ 9 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (ΕΕ L 147 της 31.5.2001, σ. 1)	Άρθρα 7,11, 12,13 και 15
Καλή μεταχείριση των ζώων	Καλή μεταχείριση των ζώων	ΚΑΔ 13 Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23)	Άρθρο 4

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 – 2020

Πρόεδρο Επιτροπής Ενστάσεων
ΚΟΑΠ

Ένσταση που αφορά την αίτηση ..... του Μέτρου 14 - Καλή Διαβίωση των ζώων

Με βάση την επιστολή απόρριψης / αναλυτική κατάσταση πληρωμής από τον ΚΟΑΠ (διαγράψτε ανάλογα) που έλαβα, επιθυμώ να υποβάλω ένσταση για τα ακόλουθα σημεία:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Παρακαλώ όπως επανεξεταστεί η αίτησή μου και γίνουν οι απαιτούμενες διορθώσεις. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση **ψευδούς δήλωσης** θα υποστώ τις συνέπειες του Νόμου.

Όνοματεπώνυμο: .....

Αρ. Ταυτότητας: ..... Αρ. Τηλεφώνου: .....

Διεύθυνση Διαμονής: Οδός ..... Αριθμός .....

Χωριό ..... Ταχ. Κωδ. ....

Επαρχία .....

(Σε περίπτωση εταιρείας,

σφραγίδα εταιρείας)

Ημερομηνία : ...../...../.....

Υπογραφή Αιτητή /Νόμιμου Εκπροσώπου:.....

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Οι κτηνοτρόφοι/εκτροφείς αιγοπροβάτων πρέπει να γνωρίζουν ότι η χρήση της τεχνικής της αξιολόγησης της σωματικής κατάστασης του ζώου μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην καλή εκτροφή, καθώς και στην ευημερία του ζώου. Η τεχνική αυτή είναι εύκολη και επιτρέπει τη γρήγορη αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης μεμονωμένων αιγοπροβάτων. Οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν, επιτρέπουν την επίτευξη υψηλών προτύπων εκτροφής και μπορεί να αποτραπούν προβλήματα κακής διαβίωσης, κακής κοινωνικής συμπεριφοράς αλλά και κακής ανάπτυξης. Η τεχνική της αξιολόγησης της σωματικής κατάστασης του ζώου επιτρέπει την αναγνώριση των ζώων που χρειάζονται ειδική φροντίδα, ώστε να μπορούν να απομονωθούν για τη χορήγηση της κατάλληλης διατροφής και διαχείρισης. Για παράδειγμα, ένα επίπεδο σωματικής κατάστασης με αξιολόγηση λιγότερο από 1,5 για πρόβατα ή αίγες σε ένα σημαντικό αριθμό ζώων του κοπαδιού μπορούν να δείξουν ότι δεν εφαρμόζεται σωστή διαχείριση και ότι υπάρχει ανάγκη για διορθωτικές ενέργειες ούτως ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Γιατί χρησιμοποιείται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου
  - Κατά την περίοδο της οχείας (βατιάς)
  - Κατά το μέσο ή/και σε στάδιο προχωρημένης εγκυμοσύνης
  - Κατά την περίοδο της γέννας.
3. Πως γίνεται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου.
4. Πότε μπορεί να γίνεται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου
  - Κατά τον απογαλακτισμό
  - Κατά την οχεία (βατιά)
  - Κατά το μέσο της εγκυμοσύνης
  - Κατά τον τελευταίο μήνα της κύησης
5. Τροποποίηση βαθμολογίας της σωματικής κατάστασης
6. Διαχωρισμός των ζώων κατά την περίοδο του απογαλακτισμού
7. Ενιαία ή πολύδυμη κύηση – σάρωση με υπερήχους
8. Συμπέρασμα
9. Τι δεν πρέπει να ξεχνούμε
10. Περισσότερες πληροφορίες

1. Εισαγωγή

Η διατροφή είναι ίσως ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει τον ρυθμό ανάπτυξης, τις παραγωγικές αποδόσεις και την εκδήλωση φυσιολογικών φαινομένων ενός ζώου σε όλα τα στάδια της ζωής του.

Κάθε χρόνο, πολλά αιγοπρόβατα πεθαίνουν κατά τη διάρκεια του χειμώνα και της άνοιξης λόγω απουσίας ικανοποιητικών αποθεμάτων σωματικού βάρους για να τα στηρίξει σε αντίξοες καιρικές συνθήκες, είτε λόγω του ότι η βόσκηση δεν καλύπτει τις ανάγκες των ζώων, είτε λόγω κακής διατροφής κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης, που ακολουθείται από την ανατροφή ενός ή περισσοτέρων αμνοεριφίων.

Ενώ αυτό το πρόβλημα μπορεί να αποφευχθεί, κάθε χρόνο μεγάλος αριθμός αιγοπροβάτων υποφέρουν, με άμεσο οικονομικό αντίκτυπο στους κτηνοτρόφους ή ακόμα και την ποινική δίωξη τους για πρόκληση πόνου και απουσίας ευημερίας στα ζώα που είναι υπό τη φροντίδα τους.

Για τους παραπάνω λόγους γίνεται και η συγγραφή του συγκεκριμένου εγχειριδίου, για να υπενθυμίζει στους κτηνοτρόφους, ότι μια απλή τεχνική μπορεί να συνεισφέρει στην καλή διαβίωση των ζώων, στην αύξηση των αποδόσεων αλλά και στην καλύτερη διαχείριση της κτηνοτροφικής μονάδας. Μια προβατίνα ή αίγα με καλή σωματική κατάσταση θα είναι υγιής αλλά και παραγωγική. Η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου με γνώμονα πάντοτε την κλίμακα πέντε επιπέδων, μας δίνει μια καθαρή εικόνα στο κατά πόσο η διατροφή του ζώου που ακολουθούμε είναι ορθή και πρέπουσα, καθώς επίσης μας δίνει μια σαφή ένδειξη ως προς το αν η διατροφή που εφαρμόζεται ήταν και είναι η σωστή. Δίνει επίσης μια σαφή κατευθυντήρια γραμμή για τον προγραμματισμό της διατροφής τους επόμενους μήνες.

Η τεχνική αυτή συνδέει τρεις κύριους παράγοντες:

- καλών συνθηκών διαβίωσης
- καλής εκτροφής και
- καλής απόδοσης.

2. Γιατί χρησιμοποιείται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου

Η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου έχει ως στόχο να επιτύχει ισορροπημένη διατροφή η οποία να μεγιστοποιεί την παραγωγικότητα και να ελαχιστοποιεί τα προβλήματα συνθηκών διαβίωσης των αιγοπροβάτων και των αμνοεριφίων τους.

Η τεχνική αυτή έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα επωφελής, εξασφαλίζοντας ότι τα ζώα μπορούν να αντεπεξέλθουν σε αντίξοες συνθήκες κατά τον χειμώνα καθώς επίσης εντοπίζει προβατίνες/αίγες που χρειάζονται επιπλέον φαγητό (ζωοτροφή).

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν έχουν δείξει ότι τα αδύνατα και πολύ λεπτά ζώα (κάτω από βαθμολογία 2 σωματικής κατάστασης) αλλά και τα πολύ παχιά ζώα (πάνω από βαθμολογία 4 σωματικής κατάστασης) δεν θα αναδείξουν / εκφράσουν τις ικανότητες του ζώου για τους πιο κάτω λόγους:

- **Κατά την περίοδο της οχείας (βατιάς):**
  - ▶ Δεν έρχονται εύκολα σε οίστρο και ιδιαίτερα με την πρώτη εμφάνιση/επαφή των κριαριών.
  - ▶ Έχουν ακανόνιστες περιόδους οίστρου και μικρότερη διάρκεια ωοθυλακιορρηξίας αλλά και μειωμένη πολυδυμία.
  - ▶ Μπορεί να παραμείνουν άγονα (άτροφα) ή να απορροφήσουν το έμβρυο.
- **Κατά το μέσο ή/και σε στάδιο προχωρημένης εγκυμοσύνης** Είναι πιο επιρρεπή σε ασθένειες (τοξιναιμία εγκυμοσύνης).
  - ▶ Είναι πιο πιθανό να πεθάνουν, ιδιαίτερα όταν κάνει βαρύ χειμώνα.
  - ▶ Είναι πιο ευάλωτα και μπορεί να υπάρξει και κολπική πρόπτωση, ιδιαίτερα στα παχιά ζώα.
- **Κατά την περίοδο της γέννας**
  - ▶ Μπορεί να έχουν προβλήματα και δυσκολία στη γέννα (δυστοκία).
  - ▶ Γεννούν λιγότερα (σε περιπτώσεις πολυδυμίας) και αδύναμα ζώα με αποτέλεσμα περισσότερες απώλειες.
  - ▶ Έχουν πάρα πολύ φτωχό πρωτόγαλα και μετέπειτα μικρότερη γαλακτοπαραγωγή.

Το σωρευτικό αποτέλεσμα είναι ως εξής:

- περισσότερα άγωνα ζώα (άτροφες),
- χαμηλότερα και μειωμένα ποσοστά γέννας,
- αυξημένα ποσοστά θνησιμότητας των προβατίνων/αιγών,
- παρατεταμένη περίοδος μεταξύ γέννας και επόμενης οχείας ενώ έπρεπε να ήταν μικρότερη.

Όλα αυτά συνεισφέρουν στην κακή διαβίωση των ζώων αλλά και στα μειωμένα εισοδήματα των κτηνοτρόφων.

3. Πώς γίνεται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου

- Η σωματική κατάσταση του ζώου πραγματοποιείται αγγίζοντας το ζώο γύρω και πάνω στην πλάτη στην περιοχή πάνω και μπροστά από το πισινό πόδι όπου βρίσκεται το τελευταίο πλευρό.
- Χρησιμοποιώντας τα δάκτυλα, πρώτα νιώθουμε την αιχμή του κοκκάλου της σπονδυλικής στήλης καθώς και το πόσο στρογγυλή είναι. Κατά δεύτερον, αισθανόμαστε και αξιολογούμε την εξέχουσα θέση και το βαθμό κάλυψης πάνω από τη σπονδυλική στήλη. Αφού νιώσουμε το ποσοστό λίπους και μυϊκού ιστού κάτω από τα κόκκαλα, αξιολογούμε την σωματική κατάσταση. Τέλος, αξιολογούμε το μυϊκό ιστό (μάτι του παιδιού) και το λιπώδη ιστό που το καλύπτει πιέζοντας τα δάκτυλα του χεριού μας μεταξύ της περιοχής οριζόντια και κάθετα των πλευρών.
- Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις αξιολογήσεις, είναι σύνηθες να βαθμολογούμε όλα τα ζώα σε μια κλίμακα από 0-5, χρησιμοποιώντας μισό σκορ ως ενδιάμεσο σημείο κατά μήκος της κλίμακας (0 - 0.5 - 1- 1.5 - 2 - 2.5 - 3 - 3.5 - 4 - 4.5 - 5).

Επίπεδο 0 (βαθμολογία 0): Αυτό το επίπεδο σπάνια χρησιμοποιείται αφού αφορά μόνο προβατίνες/αίγες οι οποίες είναι εξαιρετικά αδύνατες (υποσιτισμένες) και σε σημείο πριν το θάνατο. Δεν είναι δυνατόν να αισθανόμαστε μυϊκό ή λιπώδη ιστό μεταξύ του δέρματος και των οστών.

Επίπεδο 1 (βαθμολογία 1):

Στο επίπεδο αυτής της κλίμακας ανήκουν ζώα που είναι υπερβολικά αδύνατα (κατάσταση απίσχνασης) με καθόλου ραχιαίο λίπος. Τα κάθετα και οριζόντια πλευρά στο ζώο είναι εμφανή και ευκρινή. Τα δάκτυλα μπορούν να ωθηθούν εύκολα κάτω από τα οριζόντια πλευρά (παιδες) και κάθε κόκκαλο και εξόγκωμα μπορεί να γίνει αισθητό. Το φιλέτο μυών είναι λεπτό και χωρίς στρώμα λίπους. Τα ζώα αυτά χρειάζονται αύξηση του μυϊκού αλλά και του λιπώδους ιστού έτσι ώστε να διατηρήσουν την παραγωγικότητα τους και συγκεκριμένα τις υψηλές απαιτήσεις του οργανισμού για διατήρηση της γαλακτοπαραγωγής και την ανάπτυξη των νεογνών τους. Ζώα τα οποία αξιολογούνται στο πρώτο επίπεδο μετά τον απογαλακτισμό έχουν μεγάλες πιθανότητες να μην παράγουν γάλα ή να μην εκδηλώσουν οίστρο ή/και να εκδηλώνουν οίστρο καθυστερημένα. Επίσης, υπάρχει ο κίνδυνος ζώα, τα οποία αξιολογούνται στο επίπεδο 1, λόγω αυξημένων αναγκών κατά το τελευταίο στάδιο της εγκυμοσύνης αλλά και το πρώτο στάδιο μετά τον τοκετό, να υποβαθμιστούν στο επίπεδο 0, με άμεσο αντίκτυπο στην υγεία του ζώου.

Επίπεδο 2 (βαθμολογία 2):

Στο δεύτερο επίπεδο τα ζώα είναι μερικώς αδύνατα. Τα κάθετα πλευρά (παιδες) είναι εμφανή αλλά ομαλά, τα πλευρά όταν τα επεξεργαζόμαστε είναι αισθητά μόνο στις ραβδώσεις. Τα πλευρά είναι λεία και στρογγυλεμένα, αλλά είναι ακόμα δυνατό να πιέσουμε τα δάκτυλα μας μέσα τους. Η μυϊκή οσφυϊκή χώρα είναι μέτρια με βάθος αλλά με μικρή κατάσταση παχύνσεως. Τα ζώα αυτά χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή ως προς την πρόσληψη πρόσθετης τροφής ιδιαίτερα πριν από τον τοκετό ώστε να μην αδυνατήσουν και να μπορούν να διατηρήσουν την παραγωγική τους ικανότητα.

Επίπεδο 3 (βαθμολογία 3):

Το τρίτο επίπεδο αποτελεί το ιδανικό επίπεδο που μπορεί να αξιολογηθεί ένα ζώο σε όλα τα παραγωγικά στάδια. Η διατήρηση των ζώων σε αυτό το επίπεδο επιτυγχάνεται από τη στενή παρακολούθηση του σωματικού βάρους του ζώου και από την καλή ποιότητα και την ορθή ποσότητα του σιτηρεσίου που του χορηγείται. Είναι το ιδανικό επίπεδο θρεπτικής κατάστασης που επιθυμεί ο κάθε κτηνοτρόφος. Τα κάθετα πλευρά (παΐδες) είναι λεία και στρογγυλεμένα. Το οστά γίνονται αισθητά μόνο με άσκηση πίεσης. Τα οριζόντια πλευρά (παΐδες) είναι επίσης ομαλά και καλά καλυμμένα. Πρέπει να εξασκήσουμε αρκετή πίεση με τα δάκτυλα για να βρούμε τα άκρα. Η μυϊκή οσφυϊκή χώρα είναι πλήρης, με μια μέτρια κατάσταση παχύνσεως.

Επίπεδο 4 (βαθμολογία 4):

Στο τέταρτο επίπεδο τα άκρα δεν μπορούν να γίνουν αισθητά. Τα ζώα είναι μερικώς ευτραφή, οι οριζόντιες γραμμές του ραχιαίου δεν μπορούν να γίνουν αισθητές και οι μύες της οσφυϊκής χώρας είναι πλήρης και έχουν παχιά επικάλυψη ραχιαίου λίπους. Στα ζώα αυτά χρειάζεται μερική και σταδιακή μείωση της προσληφθείσας τροφής και ιδιαίτερα από το μέσο της κύησης και μετά. Η υπέρβαση των διαιτητικών απαιτήσεων των ζώων με τη χορήγηση περισσότερου μίγματος συμπυκνωμένης ζωοτροφής, έχει ως αποτέλεσμα την πιθανή αύξηση του σωματικού βάρους και την σπατάλη ζωοτροφής καθώς επίσης και την αύξηση της παραγωγής κοπράνων.

Επίπεδο 5 (βαθμολογία 5):

Τα ζώα που αξιολογούνται στο πέμπτο επίπεδο είναι παχύσαρκα, με αυξημένα επίπεδα σωματικού λίπους. Απαιτείται άμεση και δραστική μείωση της χορηγηθείσας ποσότητας του μίγματος και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της κύησης, με ποσότητα τροφής υπολογισμένη αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών συντήρησης. Τα ζώα σε κατάσταση γαλουχίας σε αυτό το επίπεδο τρώνε λιγότερο και έχουν αισθητά μειωμένη γαλακτοπαραγωγή. Τα κάθετα πλευρά (παΐδες) δεν μπορούν να ανιχνευθούν, ούτε ακόμη και με την πίεση, και το λίπος σχηματίζει ραγάδες. Οι μύες της οσφυϊκής χώρας είναι πλήρης και επενδυμένοι με πολύ παχύ λίπος.

4. Πότε μπορεί να γίνεται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου

Η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

- ▶ Κατά τον απογαλακτισμό
- ▶ Κατά την οχεία (βατιά)
- ▶ Κατά τα μέσα της εγκυμοσύνης
- ▶ Κατά τον τελευταίο μήνα της κύησης.

Στις αιγοπροβατοτροφικές μονάδες των οποίων οι αρχηγοί / κάτοχοι / διαχειριστές συμμετέχουν στη δράση Β. «Διατήρηση σωματικής κατάστασης και μείωση ευνουχισμών» του Μέτρου 14 «Καλή διαβίωση των ζώων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 θα πρέπει να γίνεται αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης όλων των θηλυκών ζώων αναπαραγωγής στην μονάδα τουλάχιστον 6-8 εβδομάδες πριν από την αναπαραγωγική περίοδο (οχεία/βατιά) και τουλάχιστον 68 εβδομάδες πριν τον τοκετό (γέννα). Ταυτόχρονα, θα πρέπει να τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις συμμετοχής και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από την συμμετοχή στο Μέτρο 14 όπως η διατήρηση της σωματικής κατάστασης τουλάχιστον στο 95% των ζώων μεταξύ 1.5 - 4.0 στις δυο πιο πάνω περιόδους του βιολογικού κύκλου των αιγοπροβάτων (αναπαραγωγή και τοκετό) και διατήρηση τουλάχιστον του 60% του δείγματος μεταξύ των συνιστώμενων ορίων που περιγράφονται στον πίνακα 1.

- **Κατά τον Απογαλακτισμό**

Ο καθορισμός της σωματικής κατάστασης κατά τον απογαλακτισμό είναι ζωτικής σημασίας. Η εξακρίβωση σε αυτό το στάδιο της σωματικής κατάστασης του ζώου μας δίνει την δυνατότητα να ετοιμάσουμε τα ζώα για την επόμενη αναπαραγωγική περίοδο. Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πόσο σημαντική είναι η καλή σωματική

κατάσταση για τα ζώα της εκμετάλλευσής μας. Τα ζώα τα οποία βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση πιθανόν να μην επιβιώσουν τον χειμώνα και αν τα καταφέρουν θα είναι συνεχώς σε απαράδεκτα κακή κατάσταση. Ίσως είναι και η πλέον απαιτητική περίοδος από όλες τις παραγωγικές φάσεις, για ενέργεια και θρεπτικά συστατικά. Για να διατηρηθεί αυτή η ευαίσθητη ισορροπία πρέπει τα ζώα μας να σιπίζονται κατά βούληση αλλά με ημερήσιο έλεγχο κατανάλωσης της τροφής, ώστε να μην γίνεται οποιαδήποτε σπατάλη. Αυτό φαίνεται να συμβάλλει στη μείωση της καταπόνησης του απογαλακτισμού και τη φυσιολογική μετάβαση του ζώου στο επόμενο στάδιο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα θηλυκά πρώτου τοκετού (πρωτάρες). Αυτά τα ζώα δεν έχουν αποκτήσει ακόμα το σωματικό βάρος ενός ώριμου ζώου, δηλαδή συνεχίζουν να αναπτύσσονται και να παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες σε θρεπτικά συστατικά.

- **Κατά την οχεία (βατιά)**

Κατά την παραγωγική περίοδο του ζώου, η δεύτερη φορά που χρησιμοποιείται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης είναι κατά την περίοδο της οχείας (βατιάς). Για την διατήρηση της υψηλής γαλακτοπαραγωγής θα πρέπει να ελαχιστοποιείται η ύπαρξη των μη παραγωγικών ημερών. Ίσως η καλύτερη προσέγγιση στην αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου είναι η δημιουργία συνθηκών που θα οδηγήσουν εκδήλωση οίστρου. Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε σε αυτό το στάδιο ότι η σωματική κατάσταση του ζώου κατά το ζευγάρωμα μπορεί να επηρεάσει τον αριθμό των αμνοεριφίων που θα γεννηθούν (πολυδυμία). Αυτό δίνει την ευκαιρία στον κτηνοτρόφο να ελέγξει και να δει ότι οι στόχοι που έχει θέσει έχουν επιτευχθεί και βοηθά επίσης τον κτηνοτρόφο να προγραμματίσει για το πρώτο στάδιο εγκυμοσύνης.

- **Κατά το μέσο της εγκυμοσύνης**

Η τρίτη φορά που χρησιμοποιείται η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου είναι κατά το μέσο της εγκυμοσύνης. Μας δίνει ακόμη χρόνο για να βελτιώσουμε το επίπεδο διατροφής του κοππαδιού, λαμβάνοντας υπόψη και την πιθανή αποτυχία της οχείας, ή και για να βελτιώσουμε τη σωματική κατάσταση πριν να φθάσουμε στο τελικό στάδιο εγκυμοσύνης που είναι η πιο αγχωτική περίοδος.

- **Κατά τον τελευταίο μήνα της κύησης**

Στην περίπτωση αυτή η αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης μπορεί και πρέπει να πραγματοποιηθεί ήσυχα και αθόρυβα την ίδια στιγμή που εμβολιάζουμε τα ζώα. Οποιαδήποτε ζώα αναγνωρίζονται σαν λεπτά πρέπει να χωρίζονται και να χορηγείται περισσότερη τροφή. Με βάση το ρυθμό της εμβρυϊκής ανάπτυξης, ο τελευταίος μήνας αποτελεί την περίοδο που το έμβρυο αποκτά το μέγιστο βάρος του και ολοκληρώνεται η ανάπτυξη του. Οι απαιτήσεις σε θρεπτικά συστατικά μετατοπίζεται από την μητέρα (ανάγκες συντήρησης ή/και ανάπτυξης εάν πρόκειται για νεαρή μητέρα) προς τα αναπτυσσόμενα έμβρυα. Η μητέρες που διανύουν την περίοδο αυτή θα πρέπει να βρίσκονται τουλάχιστον στο τρίτο ή ακόμα και στο τέταρτο επίπεδο. Ζώα που αξιολογούνται σε χαμηλότερα επίπεδα (πρώτο ή δεύτερο) θα πρέπει να λαμβάνουν μεγαλύτερη ποσότητα τροφής. Μητέρες που χαρακτηρίζονται υπέρβαρες θα πρέπει να σιπίζονται με διαιτολόγιο συντήρησης.

Πίνακας 1: Βαθμολογία σωματικής κατάστασης

Στάδιο βιολογικού κύκλου αιγοπροβάτων	Βαθμολογία Σωματικής Κατάστασης
Αναπαραγωγή	2.5 - 3.5
Τοκετός	2.0 - 3.0

Είναι πολύ δύσκολο να γενικολογούμε για τη διαχείριση των κοπαδιών. Υπάρχουν κοπάδια όπου την περίοδο του χειμώνα ενσταβλίζονται και γεννούν μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους και υπάρχουν κοπάδια τα οποία γεννούν έξω. Ορισμένοι κτηνοτρόφοι μπορούν και ταΐζουν τα ζώα τους με την παροχή συμπληρωματικού σιτηρεσίου ενώ ορισμένοι δεν το κάνουν. Όμως τα ακόλουθα σημεία πρέπει να ληφθούν υπόψη:

Οι προβατίνες/αίγες στα ορεινά δεν πρέπει να επιστρέφουν στα βουνά για βόσκηση ιδιαίτερα όταν η σωματική κατάσταση τους είναι σε επίπεδο λιγότερο από 2 κατά την έναρξη του χειμώνα. Η κατάστασή τους είναι απίθανο να βελτιωθεί όταν εδραιώνονται τα καιρικά φαινόμενα του χειμώνα και όταν έχουν ανεπαρκή αποθεματικά για να επιβιώσουν το χειμώνα και να γεννήσουν ένα βιώσιμο αμνοερίφιο. Οι απώλειες ζώων είναι πολύ πιθανές. Η κακοδιαχείριση των αιγοπροβάτων με αυτόν τον τρόπο είναι απαράδεκτη.

Τα αιγοπρόβατα που έχουν βαθμολογηθεί με 2 στα μέσα της εγκυμοσύνης πρέπει να έχουν στην διάθεση τους επαρκή βοσκή ή συμπληρωματική ζωοτροφή για να διατηρήσουν την σωματική τους κατάσταση για το υπόλοιπο της εγκυμοσύνης. Σε άλλη περίπτωση θα υπάρχουν φαινόμενα αδύναμων ζώων, αδύνατα αμνοερίφια και πιθανή τοξιναιμία της εγκυμοσύνης.

5. Τροποποίηση Βαθμολογίας της σωματικής κατάστασης

Η σωματική κατάσταση δεν μπορεί να αλλοιωθεί γρήγορα. Παίρνει περίπου 8 με 10 εβδομάδες για αύξηση της κατά μια μονάδα. Η καλύτερη περίπτωση για να προσπαθήσουμε να το πετύχουμε αυτό είναι μετά τον απογαλακτισμό η το αργότερο 8 εβδομάδες πριν την οχεία.

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ρύθμισης της σωματικής κατάστασης γίνεται με την κατάλληλη βοσκή κατά την κατάλληλη εποχή σε συνδυασμό με κατάλληλη συμπληρωματική ζωοτροφή, η οποία θα καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του ζώου.

6. Διαχωρισμός των ζώων κατά την περίοδο απογαλακτισμού

Περιστασιακά και ειδικά κατά τις περιόδους ξηρασίας (ειδικά το καλοκαίρι αλλά και το φθινόπωρο), μπορεί να είναι αναγκαίο να χορηγήσουμε επιπρόσθετα, συμπυκνωμένη ζωοτροφή, σανό η ενσίρωμα μικρών σιτηρών, αραβοσίτου κλπ.

Χορηγώντας περισσότερη συμπυκνωμένη ζωοτροφή πάνω από 0.5 kg ανά ζώο ανά ημέρα πιθανόν να προκαλέσει τα ζώα να τρώνε λιγότερο χορτάρι.

7. Ενιαία ή πολύδυμη κύηση – σάρωση με υπερήχους

Υπάρχει λιγότερη ζήτηση από τα αποθέματα σωματικού βάρους ενός ζώου όταν κυοφορεί μονά παρά όταν ένα ζώο κυοφορεί δίδυμα ή τρίδυμα. Όπου υπάρχει ανάγκη, είναι καλύτερα να δίνεται περισσότερο φαγητό στα ζώα που κυοφορούν περισσότερα από ένα.

Η σάρωση με υπερήχους κατά την περίοδο της μέσης εγκυμοσύνης παρέχει την δυνατότητα στον κτηνοτρόφο να χωρίσει το κοπάδι σε ομάδες και να ταΐσει ανάλογα. Η υπερβολική σίτιση των ζώων που κυοφορούν ένα και υποσιτισμό των ζώων που κυοφορούν 2 η τρία πρέπει να αποφεύγεται. Όπου η σάρωση με υπερήχους δεν είναι διαθέσιμη η βαθμολόγηση της σωματικής κατάστασης του ζώου είναι περισσότερο σημαντική για να μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε τα ζώα τα οποία είναι αδύνατα από τις πολλαπλές εγκυμοσύνες.

8. Συμπέρασμα

Η Βαθμολόγηση της Σωματικής κατάστασης ενός ζώου είναι μια απλή, γρήγορη και εύκολη τεχνική που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα αιγοπρόβατα. Οι πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί μέχρι σήμερα είναι πολύ χρήσιμες

και βοηθητικές για τη διαχείριση των αιγοπροβάτων. Επιτρέπουν να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα εκτροφής και μπορούν να αποτρέψουν σημαντικά προβλήματα όσον αφορά την ευημερία των αιγοπροβάτων

9. Τι δεν πρέπει να ξεχνούμε

Πρέπει να μην ξεχνούμε ότι συνήθως τα ζώα τα οποία είναι λεπτά κατά την περίοδο απογαλακτισμού είναι συνήθως τα μεγάλα σε ηλικία καθώς και τα ζώα τα οποία έχουν γεννήσει για πρώτη φορά. Αυτά τα ζώα συνήθως χρειάζονται περισσότερη και καλής ποιότητας ζωοτροφή.

Είναι σημαντικό να τηρούνται οι ανάλογοι κώδικες για την ευημερία των αιγοπροβάτων

Είναι απαράδεκτο και μη αποδεκτό να αγνοούμε τα λεπτά ή αδύναμα ζώα στο κοπάδι. Είναι ευθύνη όλων μας να λάβουμε όλα τα πρακτικά μέσα για να διαβεβαιώσουμε και να διατηρήσουμε τη σωματική κατάσταση όλων των ζώων στο κοπάδι.

10. Περισσότερες Πληροφορίες

Σε περίπτωση που χρειάζεστε περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το παρόν Παράρτημα 4,, παρακαλώ όπως επικοινωνήσετε με τον Κλάδο Ζωϊκής Παραγωγής και Διατροφής Ζώων ή τα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία του Τμήματος Γεωργίας.